

Ændringsforslag nr. 1 er nu taget tilbage af skatteministeren. Ønsker nogen at optage dette ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-4, ændringsforslag nr. 2 og 3 uden for betænkningen af skatteministeren og § 5, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Forhandling om redegørelse nr. R 5: Justitsministerens redegørelse af 19. november 1996 om Danmarks medlemskab af Schengensamarbejdet.

(Redegørelsen anmeldt 19/11 96. Redegørelsen givet 19/11 96. Meddelelse om forhandling 21/11 96).

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Det er nu godt 2 år siden, at vi sidst havde en større debat om Schengensamarbejdet. Ved den lejlighed lovede ministeren dels at holde Retsudvalget og Europaudvalget løbende orienteret om udviklingen i forhandlingerne og dels, at regeringen ville tage en fornyet debat med Folketinget, før der træffes endelig afgørelse om tiltrædelse af samarbejdet.

Jeg vil godt takke ministeren for, at vi med jævne mellemrum har fået de lovede orienteringer, som har sat os i stand til at følge med i forhandlingerne. Også en tak for den redegørelse, som nu er til debat i dag.

Ved den førnævnte debat i 1994 omtalte jeg bl.a. regeringens beslutning om at søge observatørstatus i Schengen. Og jeg sagde herunder:

»... det finder vi i Socialdemokratiet egentlig er ganske fornuftigt, fordi det giver en meget god anledning til at få afklaret de ganske mange juridiske og tekniske spørgsmål, som ikke i dag fremgår klart og utvetydigt af konventionen. Hele den forhandlings- og opklaringsfase, som nu bliver følgen af anmodningen, vil give os et langt klarere grundlag for at vurdere både fordele og ulemper ved nærmere tilknytning til Schengensamarbejdet.«

Nu er det jo ikke hver gang, man kigger i bakspejlet, at man finder, at det, man har sagt eller gjort ved en tidligere lejlighed, var rigtigt eller fornuftigt set i bagklogskabens lys. Men i denne sag kan jeg konstatere, at den forventning til forhandlingsfasen, som Socialdemokratiet gav udtryk for i 1994, også efterfølgende har vist sig at være rigtig.

Et af de spørgsmål, som spillede en stor rolle i debatten, var den nordiske pasunion. Socialdemokratiet gav udtryk for, at det for os var afgørende, at vi fortsat kan leve op til aftalerne om nordisk pasfrihed. Det synspunkt var der bred enighed om, men flere, bl.a. fru Anne Baastrup, gav udtryk for, at man derfor burde vælge at satse på grænsekontrolkonventionen frem for på Schengensamarbejdet. Foreholdt, at arbejdet med denne konvention var gået totalt i hårdknude på grund af en uenighed mellem England og Spanien, erklærede fru Baastrup, at dersom regeringen blot havde en ordentlig forhandlingsstrategi, kunne den let mægle i denne strid. Det var selvfølgelig en nem, men unægtelig også temmelig usaglig måde at forholde sig til problemet på. Og vi må da også konstatere, at striden mellem England og Spanien fortsat er uløst.

I den samme ordveksling sagde hr. Steen Gade – og jeg citerer – at »SF er bekymret for at skibe os ind i et projekt med den risiko, at det kan gå ud over det nordiske samarbejde«, for så vil vi få en ydre grænse midt i Norden.

Jeg opfattede – og opfatter stadig – at det var en ærlig bekymring, hr. Steen Gade gav udtryk for, en bekymring, som vi også et stykke ad vejen kunne dele. Og det var netop grunden til,

at vi ønskede en opklarings- og forhandlingsfase, sådan at vi kunne være helt sikre på, at denne situation ikke opstod. For os var det en klar forudsætning for at gå ind i Schengensamarbejdet, at den nordiske pasunion ikke blev skadet derved.

Derfor går jeg også ud fra, at hr. Steen Gade er en glad mand i dag, og at SF deler denne glæde, for i løbet af de 2 år er der jo sket meget, som måtte kunne bortvejre SF's bekymring. For det første har Sverige og Finland efter deres tiltræden af EU søgt om optagelse i Schengensamarbejdet.

Men hvad der er vigtigere, er, at det er lykkedes at få en aftale om deltagelse i Schengensamarbejdet, som også omfatter Island og Norge, og denne aftale er netop indgået i et snævert samarbejde med alle de nordiske lande, præcis som SF ønskede det i 1994.

I Socialdemokratiet er vi godt tilfredse med resultatet, for vi har altid fundet et grænsefrit Norden værdifuldt, og nu kan dette gode udstrækkes til, at der til gavn for både borgerne og virksomhederne i Europa bliver frie grænser i store dele af Europa.

Et andet hovedelement i Schengensamarbejdet er indsatsen imod international kriminalitet, og her indebærer aftalen en udbygning af politisamarbejdet.

Når man ser på udviklingen i kriminalitetsmønstret, må man jo desværre konstatere, at når det drejer sig om f.eks. narko- og menneskesmugling og økonomisk kriminalitet, bliver kriminaliteten stadig mere raffineret og stadig mere international, og en lang række sager på disse felter er det ganske enkelt umuligt for de enkelte lande at løse alene, og derfor finder vi også, at der er megen fornuft i, at landenes politimyndigheder samarbejder og herunder udveksler oplysninger.

Men her er det vigtigt at understrege, at samarbejdet sker under to klare forudsætninger: dels at det er et mellemstatsligt samarbejde, og dels at det er de danske regler, der er bestemmende for, hvilke oplysninger der kan videregives.

Men når man læser debatten fra 1994, er det meget svært at blive klog på, hvad SF egentlig mener om denne del af samarbejdet.

Hr. Steen Gade sagde f.eks. i et svar til mig: SF mener, at det er fornuftigt at have et politisamarbejde mellem landene i Europa, når bare det fastholdes som et samarbejde, der er mellemstatsligt. Det er der ingen tvivl om.

Se, det var jo et klart svar og i øvrigt et krav, der er blevet opfyldt i den foreliggende aftale.

Men så enkelt skulle det alligevel ikke være at finde ud af SF's holdning, for i den samme debat erklærede fru Anne Baastrup, at grænsekontrolkonventionen var langt at foretrække for Schengensamarbejdet, netop fordi konventionen ikke vedrører politisamarbejdet.

Fru Anne Baastrup foretrækker altså et EU-samarbejde om grænsekontrol, men vil ikke have et mellemstatsligt samarbejde om opklaring af kriminalitet!

Jeg tror ikke, det kun er mig, der har svært ved at forstå logikken.

I sit indlæg kom fru Anne Baastrup også ind på de problemer, der kan være forbundet med begrebet varm forfølgelse. Helt konkret drejede det sig om det tyske politis muligheder for at forfølge kriminelle ind over den danske grænse. Det var i øvrigt et problem, som optog mange af os, netop fordi regelsættet ikke var fastlagt.

Og fru Anne Baastrup gik ud fra, at tysk politi ikke måtte bevæge sig helt til København, men hvad med Haderslev, spurgte hun. Og hvad ville reaktionen være, hvis tysk politi foretog anholdelser på dansk grund?

Begge disse i og for sig relevante spørgsmål er nu besvaret med den redegørelse, vi har fået, og derfor går jeg ud fra, at fru Anne Baastrup er beroliget.

For det første må tysk politi ikke foretage anholdelser på dansk grund, og for det andet vil de ikke kunne komme til Haderslev, for grænsen for, hvor langt ind i landet de må komme, er sat ved 25 km, og det betyder, at de ikke engang vil kunne komme til Aabenraa i øst eller til Skærbæk i vest. Men de 25 km betyder, at de vil have mulighed for at advisere det danske politi, som så vil overtage forfølgelsen og foretage eventuelle arrestationer.

Som nævnt i min indledning gav Socialdemokratiet i 1994 udtryk for, at der var ganske mange både juridiske og tekniske spørgsmål, som trængte til en nærmere afklaring, og vi vil godt kvittere for, at de mellemliggende to år har været brugt fornuftigt, så vi i dag ikke blot har fået svar, men også tilfredsstillende svar på de spørgsmål, vi rejste dengang, og vi har derfor ingen indvendinger imod, at regeringen agter at underskrive Schengenaftalen senere på måneden.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg mener, at fru Dorte Bennedsens påstande om tilfredsstillende svar fra justitsministeren vil kunne tilbagevises punkt for punkt, og det bliver nok et hovedtema for denne debat.

Jeg vil starte med to spørgsmål.

Det ene spørgsmål drejer sig om, hvorvidt Socialdemokratiet har sikret sig, at den nordiske pasunion kan opretholdes, når de enkelte dele af Schengenaf-talen flyttes over i EU og Norge dermed presses ud af Schengenaf-talen. Har Socialdemokratiet i den forbindelse sikret sig, at den nordiske pasunion så stadig væk vil bestå, eller har Socialdemokratiet ikke foretaget sig noget i den sag?

Og så vil jeg spørge fru Dorte Bennedsen, om hun har læst de hemmelige dele af Schengenaf-talen, først og fremmest SIRENE-håndbogen, og hvad fru Dorte Bennedsen mener om de bestemmelser, der dér er vedrørende et helt nyt og hemmeligt samarbejde mellem de politiske efterretningstjenester i Schengenlandene. Og mener fru Dorte Bennedsen, at den informationsudveksling, som kommer til at foregå mellem efterretningstjenesterne, kommer til at fungere på et betryggende sæt, således at retssikkerheden er tilgodeset, eller mener fru Dorte Bennedsen, at vi her står med et problem?

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Nu stod vi jo i efteråret 1994 i en situation, hvor Socialdemokratiet umiddelbart før valget vendte 180 grader, og derfor er det selvfølgelig også i den relation, vi skal se den debat, der i oktober 1994 var om Schengensamarbejdet.

Og fra SF's side valgte vi at tage spørgsmålet om det nordiske passamarbejde op, for det er et projekt, som vi stadig væk fastholder er utrolig vigtigt for det nordiske samarbejde generelt.

Så kan fru Dorte Bennedsen selvfølgelig godt påstå, at der er en forskel mellem hr. Steen Gades og min holdning til politisamarbejdet, men på det tidspunkt havde SF allerede givet sit mandat til et samarbejde i EDU - European Drug Unit - på visse betingelser. Men det, som hr. Steen Gade og undertegnede ikke vidste på det tidspunkt, var, hvad Schengensamarbejdet rent faktisk omfattede. Og jeg kan oplyse over for fru Dorte Bennedsen, at det er ikke mere end godt 10 dage siden, at jeg fik fat i hele Schengenacquisen, og i den forløbne periode, siden Socialdemokratiet vendte 180 grader og ønske-

de at deltage som observatør i Schengensamarbejdet, har man rent faktisk bl.a. fået erfaringer om, hvad Schengensamarbejdet betyder for visumpolitikken.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår, at Socialdemokratiets ordførers forventninger til forhandlingsfasen er blevet opfyldt; men hvorvidt forventningerne bliver opfyldt eller ej, afhænger måske lidt af deres størrelse.

Men så vil jeg stille den socialdemokratiske ordfører et konkret spørgsmål, og det er: Hvad er egentlig fordelene ved dette Schengensamarbejde? For Socialdemokratiet har jo i forbindelse med Schengensamarbejdet lagt meget vægt på sådanne ting som den lettere passage over grænserne og det åbne Europa, og jeg ved ikke hvad, og så vil jeg henlede Socialdemokratiets ordførers opmærksomhed på et svar, som kom fra Justitsministeriet den 29. november, og hvor man skriver:

»Politiet vil herudover som hidtil efter dansk optagelse i Schengensamarbejdet have ret til at standse enhver med henblik på at få oplyst navn, adresse og fødselsdato, ligesom udenlandske statsborgere (bortset fra nordiske statsborgere) på forlangende skal kunne fremvise pas eller anden gyldig legitimation.«

Og så står der:

»Det er i den forbindelse muligt, at der i større udstrækning« - større udstrækning! - »end hidtil vil blive foretaget en sådan identifikationskontrol i områderne i nærheden af de indre grænser.«

Var det Socialdemokratiets forventning til det åbne Europa, at vi skal have en større udstrækning af kontrol i nærheden af grænserne?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg kan ikke på nogen måde påstå, at det kommer bag på mig, at hr. Keld Albrechtsen ikke finder, at der er blevet givet tilfredsstillende svar, for jeg har ikke fantasi til at forestille mig en situation i forbindelse med dette tema, hvor hr. Keld Albrechtsen ville være tilfreds, så det er ikke noget nyt.

Med hensyn til den nordiske pasunions beståen under de ændrede vilkår vil jeg sige, at Schengensamarbejdet jo er et mellemstatsligt samarbejde, og det vil sige, at det kun kan ændres ved enstemmighed.

Og så spørger hr. Keld Albrechtsen, om jeg har læst om et helt nyt samarbejde mellem efterretningstjenesterne.

Af gode grunde ved hr. Keld Albrechtsen og jeg ikke i detaljer noget om vores efterretnings-tjenester, og det skal vi heller ikke vide, men at det er et nyt samarbejde, kan jeg ikke se af det, som jeg kan læse mig til. Der har altid foregået et samarbejde mellem vores efterretnings-tjenester.

Og til fru Anne Baastrup, som mener, at debatten i 1994 skal ses i lyset af Socialdemokratiets 180 graders drejning, vil jeg sige, at jeg da synes, det er interessant, at SF's synspunkter under en debat bliver til i forhold til, hvad vi måtte sige eller ikke sige, for jeg gik ellers ud fra, at SF havde nogle selvstændige synspunkter.

Fru Anne Baastrup indrømmer, at der kan være en forskel mellem hende og hr. Steen Gade, og det er der vel i og for sig ikke nogen af os der undrer sig over. Men det, som jeg tillod mig at undre mig over, var, at der også var en forskel mellem de synspunkter og argumenter, der kom fra fru Anne Baastrup og fru Anne Baastrup. For fru Anne Baastrup siger i ét indlæg, at SF ikke er modstander af et politisamarbejde over grænserne, tværtimod, men siger så noget senere – oven i købet i det samme indlæg, så vidt jeg husker, men det er jeg ikke helt sikker på – at fru Anne Baastrup klart foretrækker EU's grænsekontrolkonvention, som vi alle ved ikke kan blive ratificeret, og at hun klart foretrækker den, netop fordi den ikke omhandler politisamarbejde. Og dér mener jeg at fru Anne Baastrup nok i nogen grad er i strid med fru Anne Baastrup.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

For at vi kan få så god en debat som muligt, er det vigtigt, at den ikke baserer sig på myter og falske oplysninger i aviserne, og derfor vil jeg på hr. Keld Albrechtsens spørgsmål om, hvorvidt der skulle være kommet noget helt nyt og epokegørende frem om et hemmeligt samarbejde mellem efterretningstjenesterne i Schengenlandene, svare, at i det notat, der er fremsendt den 21. november, er artikel 99 omtalt, og på side 97 i det notat er der givet en nøje beskrivelse af de forhold, som hr. Keld Albrechtsen siger er hemmelige og helt nye.

I øvrigt er konklusionen vedrørende det punkt således, som jeg læser den op her:

»For Danmarks vedkommende indeholder bestemmelsen således ikke nogen udvidet forpligtelse til at efterkomme de omhandlede begæringer i forhold til den eksisterende danske deltagelse i internationalt samarbejde om gensidig retshjælp i straffesager.«

Så der er altså ikke noget nyt eller noget stort dyr i åbenbaringen her, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er ganske stærkt, at justitsministeren og fru Dorte Bennedsen, som jeg går ud fra begge omhyggeligt har læst SIRENE-håndbogen, kan stå her på Folketingets talerstol og i ramme alvor påstå, at der ikke er tale om etablering af et nyt samarbejde mellem de politiske efterretningstjenester, for det er ellers nøjagtig, hvad der fremgår af SIRENE-håndbogen. Men det er jo nemt for ministeren og fru Dorte Bennedsen at stå her og sige hvad som helst til Folketinget, når der er tale om fortroligstemplede papirer.

Jeg vil vende tilbage til problemet i min ordførertale.

Så vil jeg spørge fru Dorte Bennedsen, om det er korrekt, som ministeren skriver i sit svar i dag på et spørgsmål om konsekvenserne for den nordiske pasunion: at hvis der opstår den situation, at Norge ikke længere kan være med, fordi tingene flyttes over i EU, vil det ifølge sagens natur ikke være muligt at angive konsekvenserne for den nordiske pasunion.

Det skriver ministeren til mig i dag, og er fru Dorte Bennedsen enig med ministeren i, at så ved vi ikke, hvad der sker med den nordiske pasunion?

Anne Baastrup (SF):

I foråret 1994 var SF rent faktisk enig med Socialdemokratiet i, at vi ikke skulle indgå i Schengensamarbejdet under nogen form, og det ved fru Dorte Bennedsen også. Men så skete der det – og det er desværre før min tid – at Socialdemokratiet vendte 180 grader, og så er det naturligt, at vi fra SF's side under den første debat, vi har om Schengen, i hvert fald forsøger at holde fast i nogle af tingene.

Jeg bekræfter – og det fastholder jeg – at jeg går ind for et politisamarbejde på tværs af grænserne. Forskellen er blot, at vi tager udgangspunkt i, hvad Dansk Politiforbund hele tiden har anbefalet i den sammenhæng.

Og der findes mange forskellige måder, hvorpå politiet kan samarbejde over grænserne. Bl.a. har vi i Europaudvalget altid systematisk givet justitsministeren mandat til det, hver gang han bad om penge til et samarbejde med de øst- og centraleuropæiske politiorganisationer.

Det er den måde, vi ser på et politisamarbejde på, og derfor er det klart, at det faktisk hænger sammen, når jeg først i en kort bemærkning siger, at det ikke er den her omhandlede type politisamarbejde, vi går ind for, og så senere i min ordførertale siger, at vi går ind for et politisamarbejde over grænserne.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår sådan set godt, at den socialdemokratiske ordfører ikke er helt vild med at svare på spørgsmålet, for det er jo faktisk en ren tilståelsessag, idet vi har Justitsministeriets ord for, at der i større udstrækning end hidtil vil blive foretaget en sådan identifikationskontrol i områderne i nærheden af de indre grænser.

Det er altså en tilståelsessag. Og hvad betyder det så?

Det betyder, at man i København eller rundt omkring i Københavns gader kunne blive standset for at blive udsat for grænsekontrol. Det vil betyde, at folk i Sønderjylland i stadig større omfang skal kunne legitimere sig i forhold til en grænsekontrol. Det er det, der menes med det her. Og så vil jeg bare igen spørge: Var det dét, der var Socialdemokratiets forventning, da man i sin tid stillede krav til Schengenaftalen, og føler man, at den forventning er blevet opfyldt?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg bliver mere og mere forundret over SF's holdning. Vi havde denne store debat i 1994, som jeg i hvert fald – og jeg tror de øvrige ordførere også – opfattede som, at her skulle vi frem med vore synspunkter. Nu søgte man observatørstatus, man skulle ind i en opklarende forhandlingsfase: Hvad syntes Folketingets partier, man skulle gøre?

Dér havde SF som sine synspunkter ved fru Anne Baastrup som ordfører og ved gruppens formand, hr. Steen Gade, som faktisk også tog del i debatten, to ting at føre frem: Det var pasunionen, det var, at man ikke ville have en grænse ned gennem Norden, og det var, at man gerne ville have internationalt politisamarbejde, bare det skete mellemstatsligt, som hr. Steen Gade sagde.

Nu kommer fru Anne Baastrup så og siger, at den form for politisamarbejde, SF er interesseret i, er at give støtte til organisationer – jeg går ud fra myndigheder også – i Østeuropa. Det er da helt fint og flot. Det er der vel ikke nogen af os her, der er imod, hvis vi kan hjælpe dem til at få opbygget et ordentligt politi.

Men det opklarer altså ikke ret meget international kriminalitet og specielt ikke international kriminalitet i Vesteuropa. Jeg må sige, jeg kan godt forstå, at hr. Steen Gade har valgt ikke at være til stede i salen i dag, for de krav, SF stillede ved den debat – det er muligt, de har haft nogle andre, de så har glemt at stille, men dem, de stillede ved den debat – har de fået svar på i dag.

Og så til hr. Keld Albrechtsen. Undskyld, jeg havde faktisk lidt svært ved at høre, hvad der blev sagt, men jeg kan i hvert fald svare så meget, at for Socialdemokratiet er det en forudsætning – det var det i 1994, og det er det i dag – at den nordiske pasunion ikke lider skade. Og det vil så – inden hr. Keld Albrechtsen nu springer op – også bestemme vores holdninger til eventuelle mere eller mindre hypotetiske situationer i fremtiden.

Og til hr. Søren Søndergaard, om det er vores kop te – tror jeg, der blev sagt – at der i større udstrækning skal ske politikontrol. Det handler jo ikke om København – den grænse uden kontrol har vi faktisk haft i fyrretyve år i Københavnsområdet – men den handler om Sønderjylland. Ja, Socialdemokratiet har ikke nogen problemer med, at der ikke bliver skåret ned.

Det er jo bl.a. ét af de problemer, SF har rejst tidligere: Jamen politiet bliver skåret ned i det sønderjyske område. Nej, det gør politiet ikke. Der vil stadig væk være de samme politistyrker til rådighed, som vil have mulighed for dels vedrørende forfølgelse, dels, hvis de opdager andre ting, at kunne gribe ind.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg forstår fru Dorte Bennedsen sådan, at hun under alle omstændigheder vil fastholde den nordiske pasunion.

Ministeren har i dag bekræftet, at der kan opstå den situation, hvor den nordiske pasunions skæbne er uafklaret, fordi tingene flyttes over i EU, og Norge ikke længere vil kunne være med i Schengen. Så skal der tages stilling. Og det er jo ikke mere hypotetisk, end at disse ting i øjeblikket forhandles på EU's regerings-

konference og ender med en traktat til juni, som lige nøjagtig omhandler denne overførsel. Det ved fru Dorte Bennedsen forhåbentlig godt.

Så vil jeg godt spørge fru Dorte Bennedsen: Når det bliver overflyttet til EU og Norge ikke længere kan være med, så vil Socialdemokratiet forlade disse dele af det retlige samarbejde og følge med Norge, således at vi stadig væk har en nordisk pasunion, eller var det ikke sådan, svaret skulle forstås? Skulle svaret forstås sådan, at det så er slut med den nordiske pasunion?

Jeg synes, det er ret væsentlige spørgsmål med hensyn til konsekvenserne og også med hensyn til den påstand, fru Dorte Bennedsen kom med i forhold til fru Anne Baastrup om, at alle spørgsmål var besvaret tilfredsstillende.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg forstår på den socialdemokratiske ordfører, at det, som Justitsministeriet har skrevet her – at der i større udstrækning end hidtil vil blive foretaget en sådan identifikationskontrol i områderne i nærheden af de indre grænser – ikke gælder København. Nu snakker vi ikke nordiske statsborgere. Jeg forstår, at det ikke gælder København.

For det første vil jeg godt spørge den socialdemokratiske ordfører, hvad den socialdemokratiske ordfører bygger det på. For det andet vil jeg godt bede justitsministeren om at bekræfte, at det, der står her i notatet – på trods af, at man altså ikke skriver det, det skulle man måske nok have gjort – ikke omhandler København. Det omhandler kun Sønderjylland. Det omhandler heller ikke færgeruter til Hirtshals, det omfatter kun Sønderjylland. Det vil jeg meget gerne have, at justitsministeren går herop og bekræfter, hvis det er tilfældet. Men lad os så bare sige: o.k., så gælder det kun i Sønderjylland.

Men er den socialdemokratiske ordfører så enig i, at det, Justitsministeriet har skrevet til os, betyder, at almindelige sønderjyder i stigende omfang vil blive udsat for grænsekontrol i lang afstand fra grænsen, uden at de skal over grænsen. Bare de befinder sig i området, vil de blive udsat for grænsekontrol. Stadig væk: Er det dét, Socialdemokratiet ønsker? Er det derfor, Socialdemokratiet er så glad for Schengenaftalen?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Lige for at tage den sidste tråd op: Selvfølgelig gælder det også København. København er faktisk også en grænseby godt nok over mod Sverige, men det varer jo ikke så frygtelig længe, før kan man køre fra det ene land til det andet land, så selvfølgelig må det også gælde København.

Men det, jeg bad om en kort bemærkning til, er faktisk det, der står, og som fru Dorte Bennedsen også sagde: Jamen, det her er jo i hvert fald et mellemstatsligt samarbejde, hvor vi har sikret den nordiske pasunion.

Ikke desto mindre står der i hvert fald i notatet til redegørelsen her, at de nordiske lande jo ikke alle sammen kan være fulde medlemmer. Her står nemlig, at det alene er medlemmer af Den Europæiske Union, der kan optages som formelle medlemmer af Schengensamarbejdet. De andre får blot lov til også at hægte sig på, men de får altså ikke bestemmende ret. De får ikke lov til komme med nogle indvendinger, hvis der er noget i vejen siden hen.

Så derfor er det altså ikke helt så nemt, og derfor har vi stadig væk store grænseproblemer, som vi skal have gennemdiskuteret, og jeg er ret overbevist om, at vi får en meget, meget god og forhåbentlig givtig høring engang i januar, men det kommer vi tilbage til senere på dagen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Ja, nu er det lykkedes mig at få fat i det stykke papir. Det var jo faktisk besvarelse af spørgsmål direkte til hr. Keld Albrechtsen. Det har ikke været i min besiddelse før i dette øjeblik.

Hr. Keld Albrechtsen stiller en række spørgsmål her, og det får mig til at tænke på, at da vi for nu to, tre eller fire år siden diskuterede Schengen, så kom alle de der spørgsmål: Ja, hvad nu hvis, og hvad nu hvis, og hvad nu hvis? De er faktisk blevet besvaret i forhold til Schengensamarbejdet. Så kan hr. Keld Albrechtsen være mindre tilfreds med svarene, men der er kommet svar på de spørgsmål, han stillede.

Nu siger hr. Keld Albrechtsen: Jamen, hvad nu hvis, og hvad nu hvis i en nyere fremtid? Men det, hr. Keld Albrechtsen jo glemte at citere fra svaret, som han i dag har fået fra justitsministeren, er, at der således i samarbejdsaftalen med Norge og Island er lagt op til, at de to lande også på samme måde som Danmark, Finland og Sverige skal kunne deltage fuldt ud i det praktiske Schengensamarbejde på områder, der frem-

over eventuelt måtte blive afløst af EU-regler. Den problemkreds er taget op. De konkrete regler – om man så må sige – er der ikke af den gode grund, at det ikke er aktuelt for øjeblikket.

Så til hr. Søren Søndergaard. Det var dog utrolig dramatisk, hvad hr. Søren Søndergaard kunne få ud af sådan en enkelt, havde jeg nær sagt, bisætning fra min side – men det er jo hans ret at gøre det – om større politiindsats. Men da jeg sagde noget om den større politiindsats i København kontra Sønderjylland, så var det, fordi den større politiindsats bliver dér, hvor der er behov for en større politiindsats. Og jeg tror ikke, at hr. Søren Søndergaard – jo, det kan han øjensynlig, kan jeg se på hans mimik – kan være uenig med mig i, at behovet måske er større i Sønderjylland end i København.

Og så må jeg i øvrigt gøre hr. Søren Søndergaard opmærksom på, at det jo ikke kun er sønderjyder, der kan blive stoppet. Både jeg og hr. Søren Søndergaard kan blive stoppet, hvis vi begiver os til Sønderjylland. Så det er ikke kun sønderjyderne, der bliver hængt ud, og i øvrigt kan vi også risikere det i dag. Så på den led er reglerne i og for sig ikke spor ændret.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det var med Venstres støtte, at Danmark i sin tid fik observatørstatus i Schengensamarbejdet, og det er med Venstres støtte, at Schengenaftalen nu undertegnes af Danmark. Det har vi tilkendegivet talrige gange både ved debatter her i Folketingssalen og i drøftelser i Europaudvalget og i Retsudvalget.

For Venstre er den fri bevægelighed over grænserne uden permanent paskontrol en naturlig følge af Den Europæiske Fælles Akt, som blev vedtaget ved en folkeafstemning i Danmark allerede for 10 år siden. Men ophævelsen af den permanente paskontrol forudsætter naturligvis, at kontrollen ved de ydre grænser er tilstrækkelig effektiv.

Schengensamarbejdet tilgodeser de lovlidige borgere, der får lettere adgang til at passere grænsen. Det er en gevinst ikke mindst for de mange, der bor i grænseområder, der daglig eller ugentlig passerer grænsen.

Desuden forbyder Schengenaftalen naturligvis, som det jo allerede har været sagt flere gange, hverken at et land foretager kontrol, ransagning eller anholdelse i nærheden af grænsen eller ved grænsen eller hvor som helst i landet. Deri er intet nyt.

Og jeg vil bede ministeren bekræfte, at det jo er sådan allerede i dag i Danmark, at er der f.eks. sket en større forbrydelse et eller andet sted, og er der en formodning om, at f.eks. en drabsmand er på vej sydover, ja, så foretages der naturligvis kontrol i grænseområderne, ligesom politiet altid i øvrigt i nærheden af et gerningssted som rutine stopper alle forbipasserende. Er det ikke allerede indarbejdet politiarbejde, minister?

Vi deler i øvrigt i Venstre ministerens vurdering af konsekvensen af at stå uden for Schengensamarbejdet. Det ville mildt sagt blive meget besværligt for ret mange. Vi har vel alle i Folketinget i perioder været meget bekymrede for, om det var muligt at koordinere et Schengensamarbejde med den nordiske pasunion. Men da Norden samlet har kunnet etablere et samarbejde med Schengenlandene, er disse betænkeligheder altså ryddet af vejen.

Er ophævelsen af grænsekontrollen et vigtigt formål med samarbejdet, så er et styrket politisamarbejde ikke en mindre væsentlig del af Schengen. Venstre lægger meget vægt på, at det grænseoverskridende politisamarbejde intensiveres, og at der hele tiden findes nye veje til bekæmpelse af den grænseoverskridende kriminalitet, ikke mindst narkokriminaliteten, den illegale indvandring og menneskesmugleriet.

Jeg har bemærket mig, at justitsministeren også under den forrige forespørgselsdebat her i Folketinget i oktober udtalte, at målet er, at vi i endnu højere grad kan slå ned på internationale narkotikaorganisationer, professionelle menneskesmuglere og andre former for grov og organiseret kriminalitet. Det synspunkt er vi fuldkommen enige i, og det vil vi holde ministeren fast på.

Det synspunkt vil vi også holde ministeren fast på, når det drejer sig om udformning af den danske retsplejelovgivning og straffelovgivningen.

Det internationale politisamarbejde lægger vi altså i det hele taget megen vægt på i Venstre. Det er faktisk også derfor, at vi ønsker skærpede i dansk ret med bedre mulighed for, at politiet kan opklare forbrydelser. Dette behov bliver naturligvis endnu mere påtrængende med åbne grænser.

Det er afgørende, at Danmark ikke sagter agterud, når det drejer sig om den politimæssige indsats, lovgivning om f.eks. politiets efterforskningsmuligheder, love om straf og straffuldbyrdelse, om optagelse og anvendelse af asylsøge-

res fingeraftryk. Der skal dæmmes op for, at Danmark bliver et trækplaster og eldorado for forbrydere og illegale indvandrere. Der skal dæmmes op for asylsøgere, der er afvist i andre lande, som på grund af utilstrækkelige regelsæt får mulighed for at opholde sig i Danmark.

I kampen mod disse problemer, hvor også forbryderne naturligvis udnytter de voksende kommunikationsmuligheder og samkvem mellem landene, bliver det internationale politisamarbejde af større og større betydning.

Vi har i den forbindelse mærket os, at en række udenlandske dommere og statsadvokater har udtalt, at det haster med at få Schengenformålet opfyldt for at stoppe økonomisk kriminalitet og korruption. Det stod i information forleden dag.

Samarbejdet nødvendiggør derfor, at det er muligt mellem Schengenlandene at udveksle politimæssige oplysninger. Det er derfor for Venstre en helt naturlig og en helt afgørende forudsætning for, at den endelige ratifikationsprocedure kan afsluttes, at registersystemerne og de nødvendige aftaler om udveksling og oplysninger er på plads, når grænsekontrollen ophæves.

Det er helt afgørende, at der er sikkerhed for, at de fornødne registerbeskyttelsesaftaler er på plads, og at der er truffet de nødvendige aftaler f.eks. om tilbagetagelse af egne statsborgere og asylsøgere, der kommer fra første asylland.

Schengensamarbejdet vil naturligvis betyde væsentlige ændringer for det daglige politiarbejde, ikke mindst i politikredsene ved grænserne. Som i resten af dansk politi skal der ske en omstilling i retning af en mere offensiv indsats og mindre beredskab.

Verden bevæger sig og bliver mindre og mindre, og det er en kendt sag, at både narkotikasmuglere og menneskesmuglere for længst har fundet smuthuller til at komme ind i Danmark langt fra paskontrollen. Danmark har en 6.000 km lang kyststrækning, og man skal være meget traditionel i sin tankegang, hvis man tror, at kriminalitet kan forhindres ved et par grænsebomme. Naturligvis er der blevet afsløret kriminalitet ved grænsen, men ophævelsen af permanent paskontrol vil frigøre masser af politimandskab, faktisk hvad der svarer til en middelstor politikreds, og frigøre dette mandskab til en mere målrettet indsats for i samarbejde med andre landes politi at dæmme op for den grænseoverskridende kriminalitet.

Men det er klart, at vi i Venstre har lyttet meget nøje til de bekymringer, der ikke mindst

er fremført af politiet i Gråsten, og jeg vil derfor bede ministeren her i dag fra Folketingets talerstol bekræfte, at den målrettede og udfarende kraft i grænsepolitikredsene, herunder øget patruljering og observation, skal erstatte beredskab og den hidtidige permanente grænsekontrol. Det er også af hensyn til politipersonalet ved de pågældende tjenestesteder vigtigt at få en sådan forsikring fra ministeren her i dag.

Sluttelig skal jeg altså gøre det klart, at Venstre støtter Schengenaftalen, og at den underregnes af Danmark nu sammen med de andre nordiske lande, men at det naturligvis er regeringens ansvar nu at komme med de nødvendige lovforslag og ændringer af bestående dansk lovgivning her i Folketinget, og at det er regeringens ansvar, at de meget nødvendige bilaterale aftaler om f.eks. grænseoverløbere og tilbagetagelse af statsborgere er på plads, inden Danmark indtræder i det praktiske Schengensamarbejde.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Fru Birthe Rønn Hornbech lagde megen vægt på de lettere muligheder, som eksisterer for at passere grænsen, og så det som et stort fremskridt for lovlydige borgere. Fru Birthe Rønn Hornbech understregede også, at der ikke er noget nyt i, at man kan kontrollere i grænseområderne, og det er jo fuldstændig korrekt.

Men jeg kunne godt tænke mig at få fru Birthe Rønn Hornbechs bemærkning til, at der implicit i denne Schengenunderskrivelse ligger, at man forudsætter, at man i større udstrækning end hidtil foretager identifikationskontrol i nærheden af grænseområderne.

Det er altså ikke et spørgsmål om, at hvis der sker et eller andet, en eller anden forbrydelse, så gør man det, men man forudsætter simpelt hen, at som led i, at man ophæver grænsekontrollen, må man lave en større identifikationskontrol selvfølgelig også af lovlydige borgere, selvfølgelig også af borgere, der bor i området, eller borgere, der af en eller anden grund befinder sig i området. Synes fru Birthe Rønn Hornbech ikke, at det er meget kedeligt?

Og til spørgsmålet om selve grænsen: Mener fru Birthe Rønn Hornbech virkelig, at den grænsekontrol, der har været, har været så ualmindelig dårlig, at den overhovedet ikke har f.eks. modvirket menneskesmugling? Mener fru Birthe Rønn Hornbech virkelig, at det faktisk er hip som hap, om den grænsekontrol har været der i forhold til at gennemføre menneskesmugling?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge fru Birthe Rønn Hornbech, om hun er enig i, at det, der ligger i SIRENE-håndbogen om etablering af et vidtgående samarbejde mellem de politiske efterretningstjenester, er et første skridt til en fælles EU-efterretningstjeneste, og om det er Venstres ønske. For det fornemmer jeg at det sikkert er, men jeg synes, det er politisk interessant at vide, om Venstre bakker dette perspektiv op, som ligger i SIRENE-håndbogen.

Det andet spørgsmål er, om Venstre aktivt vil støtte de forslag, der ligger på regeringskonferencens bord om alle de områder, der er omfattet af Schengenaftalen: asylpolitik, ydre grænser osv., og om Venstre vil arbejde for, at disse ting bliver en del af Maastricht II-Traktaten, og om Venstre vil gøre det, uanset at det skubber Norge ud af den nordiske pasunion.

Jeg forstår det sådan, at Venstre er, jeg havde nær sagt fanatiske tilhængere af dette traktatudkast. Så derfor vil jeg gerne have at vide: Vil Venstre gå hele vejen uanset konsekvenserne for Norge?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan forstå, at det afgørende for Venstre i det her spørgsmål er, at Schengensamarbejdet er praktisk for dem, der bor i grænselandet, og så er Venstre ideologisk tilhænger af, at man gennemfører det, som man mener blev afgjort for mange år siden som en hensigtsrklæring, nemlig at man skulle have den her frie passage. Så er det mere ligegyldigt for Venstre, at prisen så er en langt større grad af vilkårlig kontrol inde i landet.

Mit spørgsmål til Venstres ordfører er derfor, om det overhovedet ikke giver anledning til bekymring i partiet Venstre, at politiet meget klart markerer en grundlæggende uenighed i det, som fru Birthe Rønn Hornbech netop siger, nemlig at Schengensamarbejdet faktisk kan bekæmpe kriminaliteten. Politiet siger, at samarbejdet vil forstærke kriminaliteten.

Giver det ikke også anledning til bekymring hos Venstre, at man er uenig med G 7-landenes anbefaling fra i sommer, nemlig at den bedste måde at bekæmpe den grænseoverskridende kriminalitet på rent faktisk er at forstærke grænsekontrollen mellem landene og ikke fjerne grænsekontrollen? Giver det ikke anledning til bekymring, at man på den måde er uenig med

nogle af de parter, man jo normalt ellers søger at hægte sig på?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Vi kunne jo godt bygge Dannevirke lidt højere og så have politimænd stående med hinanden i hånden hele vejen, og så ville man måske tage nogle flere, men man ville nu ikke stoppe kriminaliteten alligevel.

Men det, jeg samlet kan sige til de tre forrige talere, er jo, at vi er komplet uenige; vores udgangspunkt er fuldkommen forskelligt i denne her sag. Vi i Venstre ønsker altså ikke det alternativ, som det ville være, hvis vi stod udenfor her og derved både påførte danske erhvervsdrivende og andre, der skulle over, en meget barsk kontrol. Dels synes jeg, det ville være et tilbageskridt på alle måder, dels ville vi heller ikke få indflydelse på samarbejdet, hvis vi stod udenfor.

Jeg er ikke enig i de skræks scenarier, der er opstillet, og det er måske, fordi jeg har en anden opfattelse af politiet end de herrer, der har haft ordet; jeg deler ikke de skræks scenarier. Det er klart, at jeg har lyttet til, at politiet i Gråsten er bekymret, men jeg kan kun svare politiet i Gråsten, at man altså må til at arbejde på en anden måde, og det er der faktisk også lagt op til. Det var faktisk noget af det, Venstre var enige i i politiforliget. Vi syntes, der blev afsat for få midler, men vi var jo enige med justitsministeren hele vejen i den målsætning, der blev lagt op til dengang: at politiet skal til at arbejde på en helt anden måde.

Jeg synes, man fuldstændig overdriver forventningerne om kontrol; sådan sker det altså også i dag. Hvis man er i nærheden af et gerningssted, hvis der er sket noget større, jamen så er der en intensiveret kontrol, og det bliver der altså ikke noget nyt i.

Og så må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, som godt vil udvide diskussionen i dag til, hvad der skal ske om flere år i EU: Vi diskuterer Schengenaftalen i dag, og jeg er hverken fanatisk tilhænger af SIRENE-håndbogen eller noget som helst, men jeg kan stadig væk ikke se de problemer, som hr. Keld Albrechtsen ridser op. Det er et problem for hr. Keld Albrechtsen, men han har også en meget anden politisk opfattelse, end vi har i Venstre.

Kent Kirk (KF):

Jeg tror, meget tid kunne spares, hvis man ville respektere, at vi altså har to forskellige opfattelser her i Folketingssalen: Hvor der er nogen, der har den opfattelse, at man skal have så meget kontrol af borgerne som overhovedet muligt, så har vi i Det Konservative Folkeparti den opfattelse, at vi skal have så lidt kontrol af borgerne som overhovedet muligt. Derfor synes vi, at Schengenaftalen er en god aftale, fordi vi nu får bygget et system op i Europa, hvor vi kan få den frie personbevægelighed. Vi har jo før set, hvordan det var i Sovjetunionen: Når man skulle køre fra Moskva og til en anden by, ja, så skulle man melde ind ved en politimyndighed, når man kørte ud af Moskva, så skulle man kontrolleres undervejs, og så skulle man kontrolleres, når man kom til den anden by.

Der er nogle, der kan være tilhængere af det system, men det system er vi ikke tilhængere af i Det Konservative Folkeparti. Og når man gerne vil have den frie personbevægelighed, så er man jo også nødt til at kigge på, hvordan man kan få den til at fungere på en ordentlig måde.

Derfor er vi også meget stærke tilhængere af det, der ligger i Schengenaftalen om en styrkelse af indsatsen imod den internationale kriminalitet. Vi synes faktisk, det er nogle fornuftige løsningsmodeller, man har peget på, bl.a. at man øger samarbejdet imellem de regionale politimyndigheder, og at man også øger samarbejdet på landsplan imellem politimyndighederne. Det er fornuftigt; det er common sense, man indfører her. Jeg synes, det er noget, man burde kunne støtte fra hele Folketingets side, hvis ellers man går ind for den frie personbevægelighed.

Så peges der på, at problemet omkring den grænseoverskridende forfølgelse i virkeligheden er noget uhyggeligt noget. Men det ville da være fuldstændig vanvittigt, hvis det er sådan, at det danske politi er ved at fange en forbryder, der nærmer sig den tyske grænse, og at man så ikke har mulighed for at følge efter vedkommende. Man kan ikke stoppe vedkommende, men man kan følge efter vedkommende og observere vedkommende, indtil det tyske politi kan komme til stede og gribe ind. Det ville da være fuldstændig vanvittigt, og borgerne ville aldrig kunne forstå det, hvis man politisk skulle træffe en beslutning om, at man ikke kunne gøre sådan noget.

Så vi synes faktisk, at det, der ligger i aftalen her, er meget fornuftigt. Vi har bemærket os, at vi faktisk er mere restriktive over for det tyske

politis muligheder for at operere i Danmark, end Tyskland er over for det danske politis muligheder for at kunne arbejde i Tyskland i en forfølgessituation. Så vi har altså meget svært ved at forstå alle dem, der forsøger at gøre det her til noget negativt for borgerne og for Danmark.

Må jeg så sige vedrørende selve informationssystemet, der jo også er en nødvendighed, hvis vi skal bekæmpe den internationale kriminalitet, at dér synes vi også, at man har fundet nogle fornuftige løsninger. Man er jo nødt til at udveksle informationer, når det er kriminelle, der er tale om, som vil misbruge dét, at man har den frie bevægelighed.

Og her bygger man altså op på, at man kan lave et register, hvor man bestemmer, hvilke informationer der skal ind, samtidig med at man har taget højde for, at man skal kunne kontrollere tingene. Og dér er vi stærke tilhængere af, at man får en uafhængig myndighed, der sammen med de nationale tilsynsmyndigheder kan føre kontrol og tilsyn med det informationssystem, der skal bygges op.

Så har vi – og det er vi meget glade for – selvfølgelig bemærket, at vi har fået den nordiske aftale på plads i forhold til Schengensamarbejdet. Jeg synes egentlig, det er fantastisk, at Norge og Island er gået så langt, at de har sagt: O.k., vi kan også se perspektivet her omkring den frie bevægelighed. Vi vil gerne være observatører i Schengensamarbejdet, således at den ydre grænse flyttes ud, og således at vi ikke får ødelagt den nordiske pasunion.

Vi synes, det er meget, meget flot, at Norge og Island er gået ind her, og det viser jo altså, at der også i de nordiske lande er nogle, der kan se perspektiverne i det her.

Det er klart, at spørgsmålet om kontrol med den ydre grænse er afgørende, for det her ville ikke kunne fungere, hvis kontrollen med den ydre grænse ikke var effektiv, og derfor har vi også bemærket os, at vi har fået løst problemerne, som kan opstå i Grønland og Færøerne, for det vil jo være den ydre grænse for Danmarks vedkommende.

Men endelig synes vi også, at man faktisk skal lave modprøven og sige, at hvis det danske Folketing og hvis den danske regering havde sagt: Vi ønsker ikke at gå ind i Schengensamarbejdet, hvad ville konsekvenserne så have været? Ja, så ville konsekvenserne jo have været, at den ydre grænse for Schengenlandene ville have været grænsen til Danmark. Og konsekvenserne ville

være, at Tyskland så i den her situation skulle føre en meget, meget effektiv og restriktiv kontrol med de personer, der ville passere fra Danmark til Tyskland.

Vi oplevede det jo dengang, inden vi havde fået observatørstatus, hvordan man begyndte at stramme op specielt i forhold til transportørerne, der skulle transportere passagerer ned over grænsen. Så man kan jo ikke bare forsøge at bilde befolkningen ind, at alt ville have været som det var, hvis vi ikke var gået ind i det her samarbejde. Det ville det jo netop ikke have været. Og derfor synes jeg, at vi har nået et godt resultat.

Til slut vil jeg sige, at der er ingen, der skal være i tvivl om, at den danske grænse også efter, at vi går ind i Schengensamarbejdet, ligger fast, og Det Konservative Folkeparti vil kæmpe for, at den danske grænse ligger fast i al fremtid.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Lige i starten af hr. Kent Kirks ordførerindlæg sagde hr. Kirk, at Det Konservative Folkeparti ønskede så lidt kontrol af borgerne som overhovedet muligt. Og man kunne forstå, at baggrunden for udtalelsen var, at med dansk tilslutning til Schengensamarbejdet blev der mindre kontrol.

Derfor bliver jeg nødt til at spørge hr. Kent Kirk, om det betyder, at Det Konservative Folkeparti er uenig med justitsministeren, når justitsministeren har svaret Folketinget, at Schengensamarbejdet betyder, at baglandskontrollen skal øges.

Der er jo ingen tvivl om, at hvis man skal tage højde for en øget kriminalitet, der vil være grænseoverskridende som følge af, at der ikke er en permanent personkontrol ved grænserne, vil konsekvensen være, at personkontrollen i baglandet skal øges meget kraftigt.

Jeg kunne forstå på fru Birthe Rønn Hornbech, at Venstres holdning bl.a. er, at det har man også personale til, fordi man får frigjort politiresourcer fra grænsekontrollen.

Jeg kan altså høre, at der her er en forskel i argumentationen fra Venstre og De Konservative, og derfor synes jeg, det ville være interessant at vide, om hr. Kent Kirk faktisk mener, at kontrollen ikke skal øges i baglandet, som justitsministeren ellers har givet udtryk for.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hr. Kent Kirk drog en parallel til Sovjetunionen og KGB. Jeg er bange for, at KGB ville have været dybt misundelige, hvis de havde fået stillet disse enorme registre til rådighed, som nu opbygges i Vesteuropa.

Jeg kan forstå, at hr. Kent Kirk ønsker mindre kontrol, og vil derfor spørge, om det er udtryk for mindre kontrol, når man nu registrerer millioner af oplysninger om folk. Man er vist nået op på at have 4,5 mio. enheder i dette register; det havde man i hvert fald lagret her i november 1996. Er det et udtryk for mindre kontrol?

Jeg vil også gerne spørge hr. Kirk om suverænitetsafgivelsen. Hr. Kirk er vel klar over og enig i, at når fremmed politi kommer til at operere på dansk grund, så kan de i en nødretssituation foretage en såkaldt civil anholdelse, selv om den nok ikke bliver så civil igen, for jeg forestiller mig ikke, at disse politibetjente tager deres tøj af, inden de foretager arrestationen, så det kommer nok til at ligne en politimand, der foretager en arrestation.

Er hr. Kirk enig i det, og er hr. Kirk enig i, at en sådan retshåndhævelse fra fremmed politiside på dansk grund er suverænitetsafgivelse?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu sagde hr. Kent Kirk, at vi kunne spare meget tid, hvis vi bare havde erkendt, at vi var uenige. Den udtalelse vil jeg ikke sætte mig imod. Den taler helt for sig selv!

Men problemet er jo bare, at der er folk, som deler hr. Kent Kirks politiske opfattelse og begejstring for Schengen, for registrene osv., som alligevel er blevet betænkelige. F.eks. har man faktisk haft ophævet grænsekontrollen mellem Spanien og Frankrig, men i sommeren 1995 genindførte Frankrig kontrollen, og kort tid efter genindførte Spanien den også. I den forbindelse udtalte guvernøren i Gerona, der ligger på den spanske side af grænsen: Hvis du finder en illegal på grænsen, er der ikke noget problem, men hvis du finder ham 100 km fra grænsen, er der diskussionen om, hvorvidt han er kommet fra Frankrig eller har været her hele tiden.

Selv i hr. Kent Kirks politiske lejr er der altså den diskussion, for guvernøren er vel at mærke ikke en af mine politiske venner, og derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, hvilke forslag hr. Kent Kirk har til, hvordan man løser problemet

mellem de franske og de spanske venner, som hr. Kent Kirk har. Hvordan løser man det problem?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Først til hr. Thulesen Dahl: Jeg tror ikke et sekund på, at politiet vil se det som sin fornemste opgave at genere borgerne. Jeg tror ikke, at politiet vil gøre, hvad de kan for at stoppe folk bare for at genere dem. Så det, politiet vil gøre i grænseområdet, er selvfølgelig at observere, hvad der foregår. Og hvis de så fornemmer, at der foregår noget mistænkeligt, vil de forlange at få en identifikation af vedkommende.

Så at prøve på at gøre det til et skræmmebillede af, at nu vil politiet køre rundt på gaderne og stoppe alle borgerne for at se, om de nu er dem, de siger, de er osv., tror jeg ikke et sekund på. Så det dér skræmmebillede kan man godt fjerne for min skyld. Det bliver ikke sådan, som man forsøger at fremstille det.

Næ, den fri bevægelighed er et fantastisk plus. Prøv at forestille jer, når man skal rejse igennem Europa, hvordan man kan slippe for at skulle stoppe ved alle de grænseovergange. Det er jo mange grænseovergange, man passerer, og det slipper man for nu, for man får retten til at bevæge sig frit; men det er klart, at man kan risikere, at hvis det er sådan, at man ser mistænkelig ud, og det er der jo nogle der gør, når man skal passere en grænse, så vil politiet stoppe én og spørge: Hvem er du? Må vi lige få at vide, hvem du er?

Til hr. Keld Albrechtsen: Jeg ved ikke rigtig med KGB, jeg kender ikke så meget til det register. Jeg synes, det samarbejde, man lægger op til, ser meget fornuftigt ud. Med hensyn til suverænitetsafgivelsen så holder den heller ikke vand. Man kan godt fortsætte med at prøve på at fremmane en masse spøgelse i det her samarbejde, men det holder ikke vand i det lange løb, og i praksis vil det vise sig, at det, der nu gennemføres, bliver et stort plus for alle borgerne.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var jo et usædvanlig meget uklart svar, den konservative ordfører gav på mit spørgsmål. Jeg kom med et meget klart spørgsmål: Er Det Konservative Folkeparti enig med justitsministeren i, at en ophævelse af grænsekontrollen vil medføre en øget kontrol af personer i baglandet? Det

er det, vi må forvente. Og jeg vil næsten sige, at hvis tilhængerpartierne af Schengensamarbejdet ikke engang vil det, så vil det jo betyde, at kriminaliteten i højere grad end i dag vil blomstre i grænselandet, for så er muligheden for, at kriminelle bliver snuppet, om muligt endnu mindre, end vi andre forestillede os, den ville blive, når man ophævede grænsekontrollen.

Derfor synes jeg, det er et væsentligt spørgsmål at stille tilhængerpartierne. Altså: Mener man, at der skal være øget personkontrol i baglandet, når man fjerner personkontrollen ved grænserne?

Nu ved jeg ikke, om det er muligt, men jeg vil gerne have et klarere svar fra den konservative ordfører, for jeg synes, at Folketinget kunne ønske sig det.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg har lyttet med interesse til, hvad det var, hr. Kent Kirk sagde, og det eneste, der virkelig ligger klart, er, at Det Konservative Folkeparti vil gå ind for, at grænsen ligger fast. Det synes jeg er imponerende. Det er der ved gud heller aldrig nogen der har sat det mindste spørgsmålstegn ved. Spørgsmålet er faktisk, hvordan vi kontrollerer ved grænsen.

Så siger hr. Kent Kirk, at vi skal have fri bevægelighed og sådan noget, så vi slipper for alt det bøvl med, at vi skal stoppe op og vise pas, eller hvad man nu ellers kan finde på – det er i øvrigt meget få steder, man gør det efterhånden – men hr. Kent Kirk siger samtidig, at man kun kan blive stoppet ved grænsen, hvis man ser mistænkelig ud. Jamen hvis man nu skal kunne stoppe nogen ved grænsen, hvis de ser mistænkelige ud, så skal man jo stadig væk have et grænsepolit, og det er det, hr. Kent Kirk sagde, han ville fjerne.

Så derfor tror jeg nok, at Det Konservative Folkeparti lige nu har et forklaringsproblem.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

De to Fremskridtspartier kæmper i øjeblikket hårdt for at kunne råbe højest. Det, der vil blive tale om i grænseområdet, er selvfølgelig, at politiet vil have en øget observation. Det er klart. Og vi er fuldstændig enige med regeringen og justitsministeren i, at det er nødvendigt, at vi får øget observation i området, når vi fjerner grænsekontrollen.

Og med hensyn til antallet af personer, som man stopper for at få dem til at identificere sig, så vil det jo afhænge af, hvad man observerer. Og det kan da godt være, at det bliver mere, end man har observeret indtil i dag. Det kan jeg ikke svare på. Men jeg føler mig overbevist om, at det danske politi ikke bevidst vil gå i gang med at chikanere danske statsborgere i grænseområdet.

Der kan være nogle, som kan blive udsat for at skulle identificere sig, men det er øget observation, vi taler om, og det kan selvfølgelig medføre en øget personkontrol i grænseområdet. Og det er så også et svar til fru Annette Just, for hvis jeg har sagt ved grænsen, så er det lidt forkert; det er grænseområdet, vi taler om.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så er det hr. Søren Søndergaard, og så skal vi nok snart tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det, der selvfølgelig er problemet, er, at Det Konservative Folkeparti fremstiller det som et spørgsmål om kampen for den fri personbevægelse, og det er det ikke.

Forskellen på i dag og det, man nu vil indføre, er, at hvis der skete et eller andet i Flensborg, f.eks. et væbnet røveri, så ville man formentlig i dag kontrollere lidt mere effektivt ved grænsen. Man ville sætte sig ved grænsen, og hvis der kørte en rød bil over og det var sådan én, der var efterlyst, så vil man kontrollere ved grænsen og stoppe folk, der kommer i en rød bil, og tjekke deres papirer.

Det, man gør med det her, er, at man vil rende rundt i et 25 km bredt bælte i Sønderjylland og lede efter røde biler. Det vil sige, at man vil også stoppe alle mulige mennesker, der ikke havde nogen idé om at køre over grænsen.

Så er det, jeg stiller spørgsmålet: Hvorfor skal almindelige sagesløse borgere undgælde for Det Konservative Folkepartis ideologi om fri personbevægelse? Det er jo det, der sker.

Og jeg vil i øvrigt gerne have svar på mit sidste spørgsmål om Frankrig og Spanien, for det er jo interessant. Der har man prøvet det i praksis, og det lykkedes ikke. Hvorfor vil det så lykkes her?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Hr. Kent Kirk når jo at udbasunere sin uvidenhed på flere områder under dagens debat. Først

skal jeg gøre hr. Kent Kirk opmærksom på, at jeg repræsenterer et parti kaldet Dansk Folkeparti, som også er her i Folketinget.

Dernæst skal jeg sige til hr. Kent Kirk, at sagen er jo, at Det Konservative Folkeparti ikke tør give en klar udmelding om, hvorvidt der skal komme en øget kontrol i baglandet eller ej. Det Konservative Folkeparti ved sandsynligvis godt, at det nødvendigvis bliver konsekvensen af det, man laver her.

Man ved godt, at hvis man accepterer det som en kendsgerning, så er man også i defensiven i debatten, for det betyder, som hr. Søren Søndergaard netop har været inde på, at man afløser det, at der sidder én ved en luge ved en grænse mellem Danmark og Tyskland, med, at der skal køre politifolk rundt i et langt større område og se efter tilfældige personer, som man synes ser mistænkelige ud, hvorefter man beder dem om at holde ind til siden og åbne bagagerummet.

Det første er dog langt mere praktisk både for de personer, der skal befærde sig rundt i området, og for politiet, herunder politiets muligheder for at udøve en systematisk kontrol over for kriminelle. Og det er derfor, det er så uforståeligt for os i Dansk Folkeparti, at Det Konservative Folkeparti på den måde vil afløse noget, der egentlig er meget praktisk i forhold til det at fange kriminelle, med et system, som er langt mere upraktisk og langt mere uhensigtsmæssigt for de mennesker, der skal færdes i samfundet.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det er ikke sikkert, det nytter noget, men jeg kan jo se, at der er en forening, som i øjeblikket kæmper stærkt for at danne et bestemt billede af situationen i grænseområdet.

Men lad os nu prøve at tage et andet billede: Politiet skal jo også i dag bekæmpe kriminalitet i Danmark, og de kører også rundt og holder øje med, hvad der foregår rundt omkring, men de stopper da ikke alle danske borgere, fordi de har en mistanke det ene eller det andet sted. Så kan vi sige, at nede i grænseområdet er der så et større problem, eller der kan være et større problem, for her taler man også om illegal indvandring. Men det, politiet vil foretage sig dernede, er selvfølgelig at lave en øget observation af, hvad der foregår, og hvis de så observerer noget, vil de klart kræve, at de personer, der er blevet observeret, kan identificere sig. Men at fremstille det, således som hr. Søndergaard gør, som om alle sønderjyder fremover skal stoppes

af politiet hver dag og fortælle, hvem de er, er jo ikke virkeligheden.

Jeg synes altså, man er langt, langt ude på overdrevet. Prøv nu at se det fra den positive side. Alle de millioner mennesker, der rejser rundt i Europa, kan jo nu rejse frit rundt, og så skal politiet nok med det samarbejde, der lægges op til her, løse den opgave, der skal løses, uden at genere lovlydige borgere. Det er jeg overbevist om.

Anne Baastrup (SF):

Det er ikke lang tid siden, vi debatterede Schengensamarbejdet her i Folketingssalen. Vi har nu fået en redegørelse fra justitsministeren, og vi har fået en alenhøj stabel papirer fra ministeriet, og det er vi selvfølgelig taknemmelige for. Det var måske bare lidt sent, at vi fik det, men sådan er der så meget.

Regeringen lægger op til, at Danmark skal med i Schengensamarbejdet, og der er et pænt flertal bag. Regeringens filosofi er så, at vi klarer problemerne hen ad vejen.

Da vi sidst diskuterede spørgsmålet her i salen, kvitterede jeg justitsministeren for at have klart spørgsmålet om den nordiske pasunion, og nu krydser vi fingre for, at den rent faktisk også kan fastholdes.

Vi har grundlæggende et problem med Schengensamarbejdet på den måde, som det er udformet. Hovedproblemet er: Hvad er det egentlig, der kommer til at ske med det danske samfund? Der er jo nok ikke nogen, der er i tvivl om, at det fortrinsvis er af ideologiske grunde, at der er det her pres for at få fjernet personkontrollen ved selve grænsen, men det legitimerer desværre det store problem, som vi i SF ser ved Schengensamarbejdet, nemlig starten på den totale overvågning af de mennesker, som bor i landet.

Nu har der været en del debat mellem de foregående ordførere om, hvorvidt det kommer til at ske eller ej. Men hvis man læser ministerens redegørelse og i øvrigt læser i hvert fald to af de tykke bøger, er det slående, hvilke overskrifter der præger Schengenkonventionen. Det er grænsekontrol, det er kontrol med indrejse, det er visumregler, det er behandling af asylsøgere, det er politisamarbejde, det er strafferetligt samarbejde, det er spørgsmål om narkotika, det er Schengeninformationssystemet. Det er ordet kontrol, der går igen i overskrifterne, og det lover ikke godt for, hvordan det danske samfund vil udvikle sig.

Vi er ikke vant til at blive kontrolleret af politiet, og det danske politi er ikke vant til at kontrollere almindelige mennesker. Det undrer mig derfor, at justitsministeren ikke har lyttet til de professionelle fagfolk. Vi har diskuteret det tit, men ministeren har fastholdt, at det er et spørgsmål om fagforeningsinteresser og ikke et spørgsmål om seriøse politiargumenter. Men ikke desto mindre er der nok ikke nogen tvivl om, at der vil blive mere smugling, som baglandskontrollen ikke kan opfange, og det bliver uden tvivl vanskeligt at eftersætte og forfølge biler, når man har mistanke om narkosmugling.

Politiet i Sønderjylland har også rejst spørgsmålet, om kriminaliteten i Hamburg vil blive grænseoverskridende i langt højere grad, end vi ser i dag, og hvis det bliver tilfældet, får vi et stort problem. Det er nemlig et faktum, at hvis/når denne kriminalitet rykker nord for grænsen, går der ikke mange dage, før den højre side af Folketinget atter vil forlange, at politiet skal udstyres med nye og flere beføjelser end i dag for at bekæmpe den kriminalitet, der vil komme, når grænserne forsvinder.

Der er næppe nogen her i salen, der er i tvivl om, at alene det, at der er en grænse, har en generel præventiv virkning. Justitsministeren lægger heller ikke skjul på, at fjernelsen af grænsekontrollen vil betyde stor risiko for øget grænseoverskridende kriminalitet, og at der derfor skal foretages en lang række kompenserende foranstaltninger. Det er disse kompenserende foranstaltninger, stort set resten af redegørelsen beskriver, og derfor ved vi, at der vil blive en del personkontrol, så vi langsomt skal vænne os til altid at gå med identifikationskort.

Og så får vi et nyt problem: Hvem er det, der fortrinsvis vil blive udsat for denne personkontrol i grænseområderne? Der er nok ingen tvivl om, at det bliver indvandrere og flygtninge, som vil blive alvorligst udsat for denne kontrol. Politiet blev jo selv opmærksom på det problem for nogle år siden ved den dansk-svenske grænse. Det gav anledning til en del selvransagelse i politiet, og nu bliver spørgsmålet endnu mere aktuelt.

1.000 kr.-spørgsmålet vil imidlertid være: Hvordan vil almindelige mennesker, som er bosiddende i Schengenlandene, opfatte denne ændring med de åbne grænser på sigt? Jeg tror ikke, der kommer et folkeligt krav om at få de åbne grænser, hvis folk samtidig får at vide, at der kræves kompenserende foranstaltninger med mere overvågning og registrering. Spørgs-

målet er derfor, om ikke de svorne EU-tilhængere kommer til at fortryde denne fremprovokerede integration, når ulemperne om nogle år viser sig. Det kan ikke nytte noget at blive ved med at tro, at vi bare kan ændre tingenes tilstand hen over hovedet på folk. Det giver bagslag en dag, og jeg tvivler på, at den forhastede integrationsproces, vi nu er vidne til, fremmer ønsket om at fastholde medlemskabet af det praktiske samarbejde, som EU burde være.

Nu kan man selvfølgelig afvise denne bekymring med, at det er et mellemstatsligt samarbejde, som ikke falder sammen med EU; men det er kun en del af sandheden. Schengenkonventionen lægger i sin konstruktion og ordvalg klart op til, at den skal sammensmeltes med EU, og det fører mig over til den ændring, som må komme en dag.

Som det er regeringen bekendt, er vi i Danmark undtaget fra at overlade det retlige samarbejde til et overstatsligt niveau – så vidt så godt. Men mit spørgsmål er, om ikke denne undtagelse indebærer, at man i selve ratifikationsdokumentet for Schengensamarbejdet skal have en henvisning til dette forbehold. Som jeg umiddelbart læser det, virker de to aftaler som forbundne kar, og det vil være ret synd for justitsministeren, hvis han kom til at snyde, fordi han via sin ratifikation af Schengenkonventionen bandt sig og regeringen til en udvidelse af det retlige samarbejde, som ikke blev godkendt ved en folkeafstemning, fordi løbet var kørt på grund af vores tiltræden af Schengensamarbejdet.

Der er, som jeg ser det, tale om en ny mellemstatslig aftale, som i princippet svarer til den, vi indgik ved ratifikationen af Maastricht-Traktaten og Edinburgh-Afgørelsen. Her indsatte vi vores krav om, at det retlige samarbejde skulle foregå på mellemstatsligt plan. Vi indgår nu en mellemstatslig aftale om en anden type retligt samarbejde, som kan blive en del af tredje søjle. Skal der så ikke være en henvisning?

Et andet spørgsmål, som jeg efterhånden ikke finder specielt ophidsende, er spørgsmålet om politiets ret til at eftersætte i udlandet. Det følger af artikel 41, at en aftale mellem to parter til enhver tid kan erstattes af en ny, så længe den ikke indskrænker den foregående aftales rækkevidde. Når justitsministeren tidligere i Europaudvalget og Retsudvalget har været inde på spørgsmålet, har ministeren altid nævnt en grænse på ca. 10 km, eller en halv times tid, og at det formentlig kommer med i aftalen med

Tyskland. Men nu ser jeg, at ministeren har lagt op til 25 km og ingen tidsgrænse, selv om der ganske vist står 25 km med 110 km/t, dvs. ca. 14 minutter.

Mit spørgsmål til ministeren er: Hvorfor har ministeren ment, at denne ændring skulle finde sted? Det skal især ses i lyset af, at aftalen ikke kan ændres til det, ministeren hidtil har forventet, nemlig 10 km og en halv time. Jeg har selvfølgelig ikke selv noget svar, men hr. Kent Kirk har formentlig givet svaret: Tyskland har ikke stillet krav om at få nogen grænse, og derfor har vi fra dansk side ikke været i en forhandlingsposition, der har fremmet vores sag. Men jeg tror egentlig, at den snak efterhånden er ved at være slut. Det fremgår jo også af ministerens løbende skrivelser til politifolk og til de forskellige udvalg, at baglandskontrollen vil blive så omfattende, at tysk politi hurtigt vil blive afløst af dansk politi, og samtidig har jeg forstået, at de har fået nogle telefoner, så de kan snakke sammen.

Og det er i virkeligheden problemet med dansk tilslutning til Schengensamarbejdet på det nuværende grundlag: Der bliver mange ting, vi må vente og se på, og det er det, der er problemet for SF: Der er jo i virkeligheden ikke nogen her i salen, der kan sige, hvilke konsekvenser tilslutningen får for vort samfund.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lagde mærke til fru Anne Baastrups udgangsreplik, som gik på, at vi ikke kan vide, hvad det kommer til at betyde. Jeg synes, det er fair at være i tvivl. Det er fair at være søgende, at vente på at se nogle resultater. Men fru Anne Baastrup sagde tidligere i sit indlæg, hvad hun mente, der ville ske med det danske samfund, når aftalen blev indgået, og så opremsede fru Anne Baastrup en masse forfærdelige ting, der kunne ske, bl.a. påtvungen integration.

Jeg synes nok, det lød ganske bombastisk, så jeg vil gerne spørge fru Anne Baastrup: Hvad skete der med de nordiske lande og deres samfund, efter at vi havde indført den nordiske pasunion? Der skete ingen verdens ting! Det blev lettere at rejse mellem landene, men der skete da ikke noget med samfundene. De blev udsat for den almindelige internationalisering, som vi alle sammen er påvirket af, men samfundene ændrede sig ikke fundamentalt. Det var en stille og rolig udvikling, så derfor vil jeg gerne anholde fru Anne Baastrups skræmmekampag-

ne om, at der vil ske frygtelige ting med det danske samfund.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg forstår, at hovedproblemet for SF lige nu er, hvad der sker med det danske samfund. Hvorfor blev det ikke sagt i 1994? Jeg forstår også, at fru Anne Baastrup nu er dybt bekymret over de åbne grænser. Det var SF ikke i 1994, hvor fru Anne Baastrup varmt anbefalede, at vi tiltrådte grænsekontrolkonventionen i stedet for Schengensamarbejdet. Det virker lidt, som om SF er startet med konklusionen og nu må ud og finde nogle nye argumenter, fordi dem, de havde i 1994, rent faktisk er blevet forældede.

Jeg vil godt helt konkret spørge fru Anne Baastrup om SF's holdning til politisamarbejdet. Fru Anne Baastrup sagde i 1994, at SF ikke er imod politisamarbejde over landegrænserne, tværtimod. Den internationale kriminalitet er nemlig så avanceret, at det er nødvendigt med internationalt samarbejde.

I en tidligere replik sagde fru Anne Baastrup, at SF hidtil havde været med til at give bevillinger til organisationer og politi i Østeuropa. Fint nok, al ære for det, det er nyttigt. Men hvad agter SF at gøre for at virkeliggøre sine egne ord om internationalt politisamarbejde i Vesteuropa over for narkosmugling, over for økonomisk kriminalitet, over for menneskesmugling? I stedet for at stå og sige, at det, vi andre vil gøre, er noget møg, vil fru Anne Baastrup så ikke godt komme herop og forklare, hvad i alverden det er, SF positivt vil foretage sig for at bekæmpe international kriminalitet?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Til fru Elisabeth Arnold: Forskellen på den nordiske pasunion og det, at vi indtræder i Schengensamarbejdet, er rent faktisk, at det ikke bare er paskontrollen, der ophæves. Det er et integreret politisamarbejde, vi går ind i her og nu med et politiinformationssystem, som er på et helt andet niveau end det, vi gradvist har opbygget med de nordiske politikorps.

Det næste er, at jeg må fortælle fru Dorte Bennedsen, at der rent faktisk er forskel på grænsekontrolkonventionen og Schengensamarbejdet. Så vidt jeg har læst mig til, har grænsekontrolkonventionen ikke indbygget et krav om det politisamarbejde, som fungerer i Schengensystemet, herunder informationssystemet.

Vi har løbende givet mandat til ministeren, når han har ønsket at få udviklet European Drug Unit, og vi har løbende givet mandat, hver gang ministeren på en eller anden måde har ønsket at få oparbejdet forskellige typer politisamarbejde. Men vi har ikke givet mandat, når ministeren har ønsket at få tilslutning til Europols opbygning af informationssystemet, fordi vi ikke har tillid til den måde, Europol rent faktisk fungerer på, og vi har heller ikke givet mandat undervejs til Schengensamarbejdet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det kan godt være, fru Anne Baastrup kan finde en formalistisk forskel på politisamarbejdet inden for Schengenaftalen og det, der er foregået mellem de nordiske lande. Men faktum er, at afskaffelsen af den systematiske paskontrol mellem de nordiske lande også har nødvendiggjort en tæt indsats på det politimæssige område. Der har været et meget tæt politimæssigt samarbejde mellem de nordiske lande. Det har måske ikke været formaliseret på samme måde, som det nu bliver i Schengen, men det har været en helt nødvendigt foranstaltning som en konsekvens af de åbne grænser mellem de nordiske lande.

Og hvad har fru Anne Baastrup imod, at der har været et tæt politimæssigt samarbejde mellem de nordiske lande? Tilsyneladende intet. Men det, at der er andre lande, der kommer med, gør det åbenbart pludselig meget odiøst.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Elisabeth Arnold sagde, at der rent faktisk har været meget politisamarbejde mellem de nordiske lande i den tid, vi har haft den nordiske pasunion, og så hørte jeg fru Anne Baastrup sige, at SF har ikke gjort dette og hint. Det kommer heller ikke spor bag på mig.

Men det, jeg spurgte om, var: Hvad synes SF, der skal gøres? Hvordan skal vi bekæmpe international kriminalitet? Hvordan skal vi komme narkokriminaliteten til livs, hvis vi ikke vil arbejde sammen? Fru Anne Baastrup har tidligere sagt, at SF gerne ser et internationalt politisamarbejde, så kunne vi ikke få en konkret beskrivelse af, hvad det er, SF vil sige ja til for at komme disse ting til livs?

Og så vil jeg også gerne vide, hvorfor åbne grænser er et gode, når det drejer sig om grænsekontrolkonventionen, men ellers er noget

skidt. Hvorfor er åbne grænser i Norden et gode, men åbne grænser i Europa noget skidt? Det har jeg simpelt hen uendelig svært ved at forstå.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

SF's ønske om internationalt politisamarbejde tager udgangspunkt i almindeligt, praktisk politisamarbejde. De informationssystemer, som man bl.a. fra Europol's side opbygger, vel viden- de at man muligvis slet ikke har brug for nogen af dem, men hvor der er disse totalregistreringer af samfundet, er vi grundlæggende imod, men vi har støttet de forskellige typer af praktisk samarbejde, der i øvrigt er lavet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det mest klare, det mest eklatante eksempel på praktisk politisamarbejde er da aftalerne om uafbrudt forfølgelse af forbrydere tværs over grænserne. Det er da præcis det samme som flyvende udskiftning i håndboldkampe, hvor man forfølger bolden. Her sørger man for, at der hele tiden er nogle, der er i fin form til at forfølge forbryderen.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Anne Baastrups svar til mig er nok udtryk for, at fru Anne Baastrup har lidt svært ved at gøre rede for, hvad SF vil, og derfor kommer man nemt med nogle påstande, som ikke holder vand. Det er jo ikke alle mulige personer, der kan registreres, og fru Anne Baastrup kan faktisk se i redegørelsen, hvad det er for typer af personer, der kan registreres i det nævnte regi- ster.

Men fru Anne Baastrup gjorde det én gang til. Hun fortalte mig nemlig, hvad hun og SF grundlæggende er imod, og det er jeg ikke så interesseret i at få at vide, for det tror jeg at jeg ved på forhånd gennem de utallige Schengen- debatter. Fru Anne Baastrup har selv i 1994 erkendt, at det er nødvendigt med et internationalt samarbejde, så det, jeg gerne vil have at vide, er: Hvordan bekæmper vi narkokriminalitet, menneskesmugling og økonomisk kriminalitet ikke mindst i Vesteuropa? Det gør vi altså ikke ved at give støtte til opbygning af nogle politisystemer og politiorganisationer i Øst- europa.

Konkret: Hvad er det, SF vil? Vil de være med til at bekæmpe den internationale kriminalitet? Vi ved, at landene ikke kan bekæmpe den hver for sig, så jeg vil godt i den forbindelse sige, at hvis man vil bekæmpe den, så kræver det selvfølgelig også, at man gensidigt har en viden om, hvad det er, man i fællesskab skal bekæmpe. Jeg vil gerne høre, hvad SF konkret vil gøre.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Det er også det udtryk, som fru Anne Baastrup brugte i forbindelse med det praktiske politisamarbejde, der interesserer mig, for jeg opfatter da netop, at det praktiske politisamarbejde er at udveksle informationer. Hvis man ikke udveksler informationer, kan man jo ikke udføre et samarbejde omkring det praktiske.

Dér synes jeg da, at det er enormt vigtigt, at vi med Schengenaftalen også får lavet nogle regler for, hvordan og hvorledes man kan udveksle informationer, samt får et tilsyn med det. Jeg vil da tro, at hvis man bare skulle have et praktisk politisamarbejde, uden at der var skrevet noget ned om, hvordan det skulle foregå, så ville det da være noget mere utrygt for borgerne, end hvis man sort på hvidt har nedskrevet, hvilke regler der er. Jeg kan således ikke rigtig forstå, at SF kan være modstandere af det SIS-informa- tionssystem, som er bygget op i Schengensam- arbejdet.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Som fru Elisabeth Arnold vel nok hørte, så finder jeg stadig væk, sådan som jeg ser det, ud fra den måde, som ministeren har beskrevet det på, at der er et problem med den varme forfølgelse – men sådan er der jo så meget der er. Dér står justitsministeren jo foran at skulle skrive under på det, og jeg konstaterer så bare, at hvor minis- teren startede med at sige 10 km, dér bliver det nu 25 km, og spørgsmålet er, hvor langt det egentlig bliver. Jeg kan ikke selv se, at det er en specielt god idé, at vi skal have den type samar- bejde med politiet; men sådan ligger det.

Så er der spørgsmålet om selve Schengen- samarbejdet og SIS-systemet, hvor jeg fasthol- der, at den måde, som vi har læst SIS-systemet på, den måde, som informationerne videregives på, den måde, som de bliver beskyttet på, og den demokratiske kontrol, der er, ikke er den måde, som vi mener et internationalt politisam- arbejde skal fungere på.

Det, vi tager udgangspunkt i, er, hvordan politiet, de konkrete politifolk, selv ser på det. De tager udgangspunkt i forskellige typer af samarbejdsformer, og de vil i langt højere grad forfølge deres egne sager, hvis det er sådan, at de selv ved, hvor det er, de lander, når de dukker op i Hamborg, eller hvor det måtte være. Det er simpelt hen en helt anden måde at anskue tingene på.

Dér må jeg altså også holde fast i, at jeg tager udgangspunkt i, hvad politiet selv har fortalt om, hvilke problemer de mener de har med både Schengen og Europol – ud over de politiske problemer, som jeg selv mener, der er i Europol-systemet, hvor man registrerer oplysninger, jeg finder fuldstændig unødvendige.

Første næstformand (Ivar Hansen):

De korte bemærkninger er på 1 minut. Det ved medlemmerne godt.

Fru Elisabeth Arnold for endnu en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det er i orden, at SF er modstandere af, at Danmark deltager i Schengensamarbejdet. Det kan man have nogle forskellige begrundelser for, og de kan være mere eller mindre velbegrundede i de eksempler, man kan hive frem.

Men fru Anne Baastrup skal ikke komme og sige, at det skal tage udgangspunkt i praktisk politisamarbejde, for det gør det allerede. Hvis man har en forfølgelse af en mistænkt forbryder over grænsen, så skal man have lov til at forfølge vedkommende, indtil det danske politi er til stede. Det er jo det, der er sagen. Man skal nemlig sikre sig, at den pågældende bliver pågrebet, og det er da om noget praktisk politisamarbejde. Jeg synes altså ikke, at det så meget er et spørgsmål om, hvorvidt det er 10, 12½, 15 eller 25 km, men et spørgsmål om at have fat i fyren, indtil det danske politi er der og kan foretage anholdelsen. Det er da praktisk politisamarbejde.

Så der må være en anden begrundelse for, at fru Anne Baastrup på sit partis vegne ikke synes, at det er smart at have sådan et samarbejde.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg forstår, at den løsning på et internationalt politisamarbejde, som fru Anne Baastrup mener er den rigtige, er, at den enkelte politikreds – jeg

er ikke helt klar over, om det også skulle gælde den enkelte politimand – skulle lave sit eget internationale politisamarbejde. Nu tror jeg nok, at jeg grundlæggende har en væsentlig mere positiv holdning til dansk politi, end fru Anne Baastrup har, men selv jeg vil nu nok sætte spørgsmålstegn ved, om hver enkelt politikreds kan lave sit eget internationale politisamarbejde, som kan spredes over Tyskland, Frankrig, Spanien, og hvad ved jeg; det er vist ikke så realistisk.

Jeg må nok som afslutning på denne omgang korte bemærkninger konstatere, at fru Anne Baastrup ikke var i stand til at svare på, hvad SF ville. Fru Anne Baastrup siger nu også om en varm forfølgelse, at dér er hun sådan faldet lidt ned på jorden.

Det bekræfter alt sammen den tese, jeg tillod mig at sætte op før: at SF er startet med konklusionen, og da deres gamle argumenter for konklusionen er væk, er de nu ude på en vild jagt for at finde nogle nye og andre argumenter.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Jeg fastholder stadig væk, at jeg mener, at den varme forfølgelse er et problem; men sådan er det.

Sagen er bare den, at efter vi havde debatten for et par år siden, så er der rent faktisk sket investeringer, således at de forskellige typer af politi kan tale sammen; det har de jo ikke tidligere kunnet. Og det, jeg hører dernedefra nu, er, at det er tvivlsomt, om det overhovedet bliver det store problem, som folk i Sønderjyllandsregionen og andre steder tidligere sagde, at der var, fordi de kan samtale, og det har de ikke kunnet før.

Og så har jeg grundlæggende et problem med at opbygge et større informationssystem, hvor den demokratiske kontrol er som en by i Rusland. Det kan vi ikke se der er nogen grund til. Der må være andre måder, hvorpå man kan samarbejde omkring de her ting.

Vi kan jo også se den måde, som Europol langsomt er blevet udviklet på, hvor man gradvis tager område for område. Nu kan jeg af de sidste officielle papirer fra formandskabet se, at terrorisme bare er en del af de formålsopgaver, som Europol har, men mig bekendt har justitsministeren i hvert fald ikke tiltrådt definitionen af, hvad terrorisme er. På et eller andet tidspunkt så må der være nogle her i Folketingsalen, som siger: Skal vi ikke lige vente og se!

Elisabeth Arnold (RV):

Allerførst vil jeg gerne advare imod illusioner om, at vi i øjeblikket har en effektiv grænsekontrol, og at vi opklarer mange forbrydelser med den grænsekontrol, vi har, at vi fanger mange menneskesmuglere, og at vi stopper mange narokotransporter. Det gør vi ikke. De foregår ad andre veje helt uden om den danske grænse på områder, som ikke har været kontrolleret i historisk tid i Danmark.

Effektiv grænsekontrol er meget kostbart, meget besværligt og meget mandskabskrævende, og vi, der har været så heldige at prøve at rejse nogle gange som turister i det gamle Sovjetunionen, har måske prøvet at blive standset ved en grænsekontrol dér, få bilen splittet ad af seks mekanikere og tre toldere, som så går i gang med at finde alle tilgængelige hulrum i bilen for at se efter, om der var gemt en eller anden ufremkaldt film, eller hvad der ellers kunne være af kontrabande eller måske pornoblade, eller hvad ved jeg.

Men effektiv grænsekontrol har vi ikke haft i mange, mange år i Danmark. Vi har derimod talt meget længe om åbne grænser, vi har talt meget om fordelene ved åbne grænser, og der er skrevet mange fine sange om det. Allerede i 1957, da vi startede det nordiske passamarbejde, talte vi meget om de åbne grænser. I 1972, da vi stemte om EF, talte vi også om de åbne grænser; der skulle være fri passage for varer, personer, kapital og serviceydelser. Og i 1986, da vi vedtog pakken, var der også tale om åbne grænser, og den danske befolkning stemte ja til det hver eneste gang.

Og så kommer vi endelig til opfyldelsen af alle vores hede ønsker, som vi har talt så meget om, og så tør vi alligevel ikke indfri dem, eller hvad? Man kan godt, når man hører på nogle af talerne herinde, få en fornemmelse af, at åbne grænser faktisk er det allerallerværste af alt, og spørgsmålet er: Hvad er det, vi er bange for?

Enhedslisten er tilsyneladende bange for, at der kommer affald, inficerede dyr og andet skab fra Sydeuropa ind i Danmark, for det er åbenbart ikke noget, der kan komme fra Norden, det kan kun komme sydfra. Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti er bange for, at der skal komme mange fremmede herop; de kan altså også komme gennem de nordiske lande, så de kan også komme alligevel.

Vi har jo generelt en meget frygtsom holdning over for alt, hvad der kan komme fra udlandet, og den deler vi måske lidt med englænderne,

som var meget bekymrede, da tunnelen under Kanalen blev bygget, for så kunne franskmændene lettere komme over til England. Og sådan kan vi alle sammen have vores problemer med, hvad der kommer udefra.

Jeg føler i høj grad, at jeg som dansker er forpligtet af de gamle ønsker om åbne grænser i Europa, som vi altså har talt om helt fra 1957 over 1972 og 1986 til nu. Jeg mener det faktisk alvorligt. Det er et ønske fra vores side – og det har været udtrykt mange gange – at få åbne grænser. Og så må vi altså også tage de bivirkninger, der kommer med de åbne grænser: at de ikke blot er åbne for os selv, men også åbne for dem, der har ondt i sinde, som har tyvekoster med, eller som ikke har ret til at opholde sig på de pågældende landes territorier.

Sagen om Schengenafhtalen fik først rigtig skub, efter at Sverige og Finland blev medlemmer af EU. Og det ville jo se ejendommeligt ud – synes jeg personligt i hvert fald – hvis Danmark skulle holde sig uden for en aftale, som de øvrige nordiske EU-lande var med i. Jeg synes, det var et stort fremskridt, der blev skabt i februar 1995, da man besluttede sig for at forsøge at få en fælles aftale, sådan at de nordiske lande i fællesskab kunne tiltræde Schengenafhtalen, uden at den nordiske pasunion blev kompromitteret. Og jeg synes godt, at man må rose de forhandlere, vi har haft i den sammenhæng, for at det lykkedes at finde en ordening, sådan at de fem nordiske lande kunne blive observatører i fællesskab fra den 1. maj 1996.

Vi synes også, det er en god idé, at de fem nordiske lande følges ad ved underskriften her i december 1996, og at vi forhåbentlig senere kan ratificere nogenlunde samtidig.

Vi ser ikke, at der er kommet noget nyt ind i sagen på det seneste. Vi mener stadig væk, at den frie bevægelighed er et ønskemål inden for Schengenlandenes grænser, og det vil selvfølgelig også medføre, at man skal have en oprustet indsats imod den grænseoverskridende kriminalitet, og naturligvis også, at der skal være en sædvanlig grænsekontrol ved de ydre grænser svarende til dem, vi har kendt fra de lande, som ikke har været medlem af EU før.

Jeg vil endnu en gang minde om, at den nordiske pasunion har medført nøjagtig det samme: at man ikke blev kontrolleret ved de indre grænser, at man blev kontrolleret ved de ydre, og at der i øvrigt var et tæt politimæssigt samarbejde. Det har ikke været så formaliseret, som det vil blive under Schengen, men det har da ikke desto mindre eksisteret i bedste velgående.

Af de elementer, som kan være interessante at nævne i forbindelse med Schengenkonventionen, vil jeg i hvert fald fra radikal side fremhæve transportøransvaret, som måske godt kunne være et problem; vi har i hvert fald ikke været alt for positive over for det transportøransvar, vi fra dansk side har etableret over for luftfartsselskaber, som er blevet pålagt ansvaret for at kontrollere indrejsepapirer for folk fra andre lande. Det er altså blevet pålagt flypersonalet, som ikke har uddannelse til det, at kontrollere den slags ting. Dette bliver nu udstrakt til at gælde generelt i Schengenområdet, og det er nok en udvikling, som vi må se i øjnene er nødvendig som følge af den kraftige internationalisering, vi er i gang med.

Vi er i øvrigt glade for, at der bliver en aftale om varm forfølgelse; det har vi haft oppe tidligere i debatten, men jeg vil godt i den forbindelse nævne, at de hidtidige Schengenlande – de, der faktisk har tiltrådt aftalen og har levet med den et stykke tid – har indgået bilaterale aftaler om, hvor mange kilometer, hvor mange minutter og hvilke typer aktiviteter man må foretage på hinandens område.

Og dette sæt af aftaler illustrerer jo tydeligere end noget andet, hvor mellemstatslig denne aftale i virkeligheden er. Der er f.eks. vidt forskellige aftaler mellem Tyskland og de mange grænselande, der støder op til Tyskland. Tyskland og Belgien har en anden aftale end Tyskland og Holland, der er igen en anden aftale mellem Tyskland og Frankrig, som er en anden aftale end den mellem Tyskland og Italien osv.

Man har fundet frem til aftaler, som landene to og to er blevet enige om, og set med et bureaukratisk blik kan man selvfølgelig sige, at det ville have været nemmere, hvis man var blevet enig om et fælles sæt, som alle lande kunne enes om. Men det har man ikke kunnet, og det har der heller ikke været mulighed for at påtvinge dem, for sådan er strukturen i Schengen-aftalen; det er et mellemstatsligt samarbejde, og landene må to og to aftale, hvordan de vil forholde sig ved hinandens grænser.

Jeg synes, den ordning, der er lagt op til ved den tysk-danske grænse, er ganske udmærket, hvor man kan fortsætte en forfølgelse ind på hinandens territorium, og hvor det så efterfølgende er det lokale, nationale, politi, der må foretage anholdelsen og ikke andre. Det vil altså sige, at selve magtudøvelsen er forbeholdt det nationale politi.

Udveksling af oplysninger er der også talt en del om. Dette område er selvfølgelig vigtigt og må prioriteres højt i forbindelse med kriminalitetsbekæmpelsen. Der er selvfølgelig en opmærksomhed rettet mod, hvilke data der kan komme i registreringssystemet, og hvordan det kontrolleres, hvad der sker.

Nogle af de områder, som vi fra radikal side har været meget opmærksom på, er f.eks. de data, der kan leveres ind i registeret.

De skal omfatte identifikation af de personer, som kan være efterlyst, eller de personer, som ønskes udleveret, og samtidig årsagen til, at de ønskes observeret. Men ikke detaljer om sagen, på grund af hvilken man er blevet efterlyst.

Der ligger selvfølgelig et gråt område dér, for hvad er det for nogle detaljer, der ikke må komme med, og hvor meget skal man tage med, når man beskriver årsagen til, at en person er efterlyst? Hvis det er en 14-årig pige, der er løbet hjemmefra og simpelt hen er ude på egen boldgade, som skal efterlyses i et stort område, behøver der selvfølgelig ikke stå noget om, hvorfor hun er løbet hjemmefra. Der skal selvfølgelig stå, at hun er efterlyst, fordi hun er løbet hjemmefra, men detaljerne om, hvorfor hun er løbet hjemmefra, skal selvfølgelig ikke stå der. Det eksempel er meget klart og meget nemt, og vi kan sikkert alle sammen blive enige om at sætte grænsen dér.

Hvis det er en, der er mistænkt for en forbrydelse, er spørgsmålet selvfølgelig, hvor meget der skal stå om detaljerne i det, vedkommende er mistænkt for, men endnu ikke arresteret eller dømt for.

Der er mange grunde til at have tilsyn med SIS, Schengen Information System, og vi er fra radikal side meget opmærksomme på, at det er dér, nogle af modhagerne i samarbejdet og også i den offentlige debat kan komme. Vi vil være meget parat til at gå ind i en skarp kontrol af det, men det skal ikke ændre vores fundamentalt positive holdning til at gå ind for samarbejdet med de åbne grænser. Det har vi gjort siden 1957, det vil vi gerne blive ved med, og vi ser ikke, at Schengenaftalen skulle forhindre os i at fortsætte med det arbejde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan bekræfte over for fru Elisabeth Arnold, at Enhedslisten anser det for et meget stort problem, at vi ikke kan kontrollere affald, veterinerære forhold osv. ved grænsen. Det bekræfter åbenbart ikke Det Radikale Venstre.

Fru Elisabeth Arnold giver tilsagn om, at Det Radikale Venstre vil være med til at se på, hvordan vi får en skarp kontrol – jeg tror, det var det, der ordret blev sagt – med disse registre. Er fru Elisabeth Arnold klar over, at ud over de oplysninger, som hun gjorde rede for at man kan registrere i selve SIS-databasen, kan man altså gennem SIRENE-systemet udveksle langt mere detaljerede og langt mere vidtgående oplysninger om enkeltpersoner, også personer, der ikke mistænkes for at have begået noget ulovligt, men som man bare har registreret af politiske grunde, fordi de anses for at være en fare for den offentlige orden?

Hvilken kontrol med efterretningstjenesterne brug af SIRENE-systemet er det, fru Elisabeth Arnold har i tankerne? Hvilken form for skarp kontrol med denne efterretningstjeneste er det, Det Radikale Venstre vil støtte bliver indført?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

I sin tale siger fru Elisabeth Arnold, at vi skal sikre os, at det her er et mellemstatsligt samarbejde, og hvor det er godt, at f.eks. Tyskland kan have en aftale med Holland, en anden aftale med Belgien og en tredje aftale med Italien. Men fru Elisabeth Arnold tilhører også et af de partier, der står bag regeringen, og derfor er jeg nødt til at spørge helt klart, og jeg vil meget gerne have et svar på mit spørgsmål:

Betyder det, at Det Radikale Venstre i regeringen vil sikre, at det sidste fransk-tyske udspil, som kom i nat, ikke bliver til noget? Der kommer de bl.a. ind på, at hele politisamarbejdet ikke blot skal være et EU-samarbejde og derved altså ikke et frit mellemstatsligt samarbejde, men at det også skal over i den såkaldte søjle 1.

Jeg vil meget gerne på nuværende tidspunkt have slået en pæl fast igennem, at om ikke hele regeringen, så i hvert fald Det Radikale Venstre, vil garantere det.

Til sidst kan jeg altså ikke nære mig for at sige, at jeg er glad for, at fru Elisabeth Arnold ikke ville gå med til, at der blev lavet et register, der fortalte, hvorfor 15-årige piger løber hjemmefra. Det tror jeg heller ikke Det Radikale Venstre eller nogen andre mennesker kan fortælle noget som helst om eller vil sætte ind i noget register.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Elisabeth Arnold brugte en del af sit ordførerindlæg på at forklare baggrunden for, at Folketinget vel nok i enighed burde kunne stemme ja til Schengenaftalen, og et af argumenterne var, at befolkningen ved flere lejligheder var blevet lovet fri passage over grænserne. Sådan forstod jeg i hvert fald fru Elisabeth Arnolds indlæg.

Det må jo dække over en tro hos Det Radikale Venstre på, at der i befolkningen er en meget stor opbakning bag Schengenaftalen, og derfor skal mit enkle spørgsmål til fru Elisabeth Arnold være, om Det Radikale Venstre derfor sammen med os andre tør vedtage, at befolkningen skal spørges konkret, om Danmark skal tilslutte sig Schengensamarbejdet, eller om det forholder sig sådan, at Det Radikale Venstre ligesom andre partier her i Folketinget ikke tør stille befolkningen det konkrete spørgsmål ud fra den, tror jeg, overbevisning, at det ville blive et stensikkert nej til aftalen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Først til hr. Keld Albrechtsen, som var bange for, at der skulle komme farligt affald ind over grænsen:

Der foregår jo en løbende miljøkontrol. Farligt affald skal anmeldes, hvis det skal passere grænsen, så der er kontrol med farligt affald. Det bliver ikke kompromitteret af Schengenaftalen; det ændres ikke spor.

Hvad angår kontrol med efterretningsvæsenene, vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at jeg aldrig har haft mulighed for at kontrollere, hvad efterretningstjenester siger, når de ringer til hinanden, og hvad de siger, når de mødes, og når de udveksler kodede meddelelser. Jeg har aldrig haft nogen som helst chance for det. Det har aldrig ligget inden for mine og heller ikke inden for hr. Keld Albrechtsens muligheder. Efterretningsvæsenene opererer på måder, som simpelt hen unddrager sig kontrol. Sådan er det bare, og det har jeg altså ikke rigtig nogen mulighed for at gøre noget ved.

Men det informationssystem, som man kan opbygge i forbindelse med Schengenaftalen, skal kontrolleres. Vi har vores registertilsyn, og vi har mulighed for at kontrollere, hvilke data der kommer til at ligge dér. Men hvad to efterretningstjenester ringer sammen om, eller hvad de taler sammen om, har jeg ingen jordisk chance for at kontrollere.

Så vil jeg svare fru Annette Just. Må jeg godt det? Nå, det må jeg ikke.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Elisabeth Arnold peger på det ganske alvorlige problem, at vi her i Danmark ikke har kontrol med, hvad efterretningstjenesten går og laver, heller ikke med, hvilket samarbejde den danske efterretningstjeneste har med andre tjenester i udlandet. Det er jo i sig selv et problem.

Bekymrer det så ikke fru Elisabeth Arnold, at man nu opbygger et system, hvor der i daglig kontakt via SIRENE-samarbejdet under SIS-systemet etableres løbende forbindelse med de andre landes efterretningstjenester på et grundlag, der ligger ud over, hvad der er lovligt at registrere på i Danmark, altså hvor man kan registrere folk på en mistanke om, at de vil gøre noget, som ikke er ulovligt? Bekymrer det ikke fru Elisabeth Arnold, at vi nu laver forstadiet til en EU-efterretningstjeneste, som der ikke er national parlamentarisk kontrol med, og som der heller ikke bliver international parlamentarisk kontrol med, som der altså kort sagt ikke bliver nogen kontrol med?

Hvad var det i øvrigt for en skarp kontrol, som Det Radikale Venstre stillede i udsigt? Det fik jeg ikke svar på.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Keld Albrechtsen: Der bliver ikke opbygget nogen EU-efterretningstjeneste ved, at to efterretningsfolk kan ringe til hinanden; oven i købet skal det op omkring de nationale efterretningstjenester for overhovedet at kunne komme fra det ene land til det andet. Det er jo det, der er sagen, og det bliver der ikke oprettet en overnational efterretningstjeneste af. Det ved hr. Keld Albrechtsen også godt. Resten er demagogi.

Den kontrol, vi kan udøve via Registertilsynet, går på, hvilke data vi putter i registret, og ikke på aflytning af, hvad efterretningsfolk taler sammen om i telefon. Jeg har ingen mulighed for at foretage den aflytning og ønsker det heller ikke, men det, der kan stå i registrene, har jeg mulighed for at kontrollere, og det agter jeg også at gøre.

Til fru Annette Just vil jeg gerne sige, at vi fastholder, at det mellemstatslige samarbejde skal forblive, hvor det er, nemlig i søjle 3.

Så vil jeg godt sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at den danske befolkning har erklæret sig

interesseret i, villig til og som havende et meget stort ønske om at have åbne grænser i 1957 i forbindelse med den nordiske pasunion, ved EF-afstemningen i 1972 og ved afstemningen i 1986 om det indre marked. Jeg synes ikke, der er nogen grund til at spørge den mere.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det var et deprimerende svar at få, at befolkningen i forbindelse med mange andre forhold også har taget stilling til det her punkt og derfor har tilsluttet sig åbne grænser.

Se, nu er sagen jo den, at Folketinget selv har haft mange debatter om Schengenaf-talen, og at flere partier, alle tror jeg næsten, har ment, at det har været nødvendigt og sundt, fordi det også har givet os folketingsmedlemmer mere viden om, hvad det egentlig er for en aftale, vi nu skal indgå på Danmarks vegne, dvs. det flertal, der altså ønsker at indgå den imod vi andres stemmer. Det kunne jo godt være, at den samme udvikling, som partierne bryster sig af har fundet sted i Folketinget, også har fundet sted i befolkningen, at der er sket en opklaring, så man nu i højere grad ved, hvad samarbejdet egentlig skal gå ud på.

Derfor kunne det egentlig være interessant at høre, om befolkningen nu egentlig også står bag det folketingsflertal herinde, som støtter dansk medlemskab af Schengenaf-talen. Og det var derfor, jeg formulerede mit spørgsmål til fru Elisabeth Arnold, som jeg gjorde, nemlig om Det Radikale Venstre tør spørge befolkningen om et ja eller nej til dansk tilslutning til Schengen-samarbejdet. Jeg tror nemlig, at man vil afvise ønsket om en dansk folkeafstemning, fordi man er bange for, at det bliver et nej.

Annette Just (FP):

Ja, så står vi her med hele Schengenaf-talen, og jeg må sige tak til ministeren for, at vi har fået alle disse papirer, så vi virkelig har kunnet prøve på at sætte os ind i hele problematikken.

Hvad der var glædeligt, når man læste det igennem, var det, som vi i virkeligheden hele tiden har sagt, nemlig at det primært handler om et politisamarbejde, når det drejer sig om international narko, menneskesmugling, økonomisk kriminalitet og alle former for international kriminalitet og terrorvirksomhed. Jeg tror ikke, der er en eneste dansker, der vil sige, at det skal vi sandelig ikke samarbejde om. Selvfølgelig skal vi samarbejde om det, og det er kun glæde-

ligt, at vi har fået både Norge og Island med i det samarbejde.

Når jeg starter på den måde, er det, fordi vi før i tiden, når vi diskuterede Schengen, har talt om den nordiske pasunion, og hvad der ville ske med den. Uha, det helt vilde. Men her har vi altså fået sikret den nordiske pasunion, og vi har fået sikret det, der er det væsentlige, nemlig det internationale politisamarbejde på alle disse områder.

Jeg vil gerne takke for det svar, Det Radikale Venstre gav, og som jeg var glad for, nemlig at Det Radikale Venstre i hvert fald vil arbejde for, at det forbliver et mellemstatsligt samarbejde.

Men vi har ikke fået sikkerhed for, at Norge og Island kan blive fuldgyldige medlemmer. De kan få lov til at have observatørstatus, de kan få lov til at gå efter alle de regler, man har, men de kan ikke få lov til at være 100 pct. medlemmer, fordi man siger, at det stadig væk ligger under EU. Hvorfor skal det ligge under EU? Er der nogen fornuftig forklaring på det? Jeg ser ikke nogen.

Det eneste, jeg ser, er i virkeligheden et fare-signal i det her, fordi vi i nattens løb har fået kendskab til det fransk-tyske forslag, og vi ved, at når franskmændene og tyskerne sætter sig ned og laver sådan et fint forslag, plejer de at tromle det igennem på disse regeringskonferencer, og så ligger det der lige pludselig.

De mener ikke, der er nogen grund til, at dette politisamarbejde skal blive i søjle 3. Nej, det skal flyttes over i søjle 1, så det er et rent EU-samarbejde og ikke mere et mellemstatsligt samarbejde, og så kan man med kvalificeret flertal hen ad vejen træffe beslutninger i EU. Derved bliver Norge og Island sat ud.

Derfor er det vigtigt for mig, hvis jeg kunne få en garanti fra ministeren og fra de forskellige partier, i særdeleshed selvfølgelig regeringspartierne, for, at dette ikke vil ske. Jeg kan godt forstå, hvis ministeren på nuværende tidspunkt ikke kan give den garanti, for jeg er bange for, at statsministeren kommer under hårdt pres, når han skal mødes med de andre stats- og regeringsledere på fredag. Men det er et af problemerne.

Et andet problem: Det er helt fint, at vi har talt om fri bevægelighed, og det brugte fru Elisabeth Arnold et stykke tid på, og vi har stemt om, at personer, varer, tjenesteydelser og kapital skal kunne bevæge sig frit over grænserne, men det betyder ikke, må jeg sige til fru Elisabeth Arnold, at det skal være ukontrolleret. Det bety-

der ikke, at det, der er lyssky, frit skal kunne bevæge sig over grænserne, og derfor burde der stadig være mulighed for grænsekontrol, ikke en grænsekontrol, som der var i det tidligere Sovjetunionen, som det har været draget ind i debatten i dag, men den fornuftige grænsekontrol, hvor grænsepolitiet kan stoppe dem, som de synes ser mistænkelige ud, eller som de har fået et praj om ser mistænkelige ud.

Nu er Danmark jo i en heldig situation. Vores grænser er til at overse. Enten kommer man ind med skib, og så er der tale om havne, eller også kan man gå over den dansk-tyske grænse, og så har vi om nogle år også en lille svensk grænse, men den er vel også til at overse. Så vi har det for så vidt nemt i Danmark.

Men der er andre lande, der har langt, langt større problemer, og de har ydre grænser til hele dette område. Tænk blot på den finske grænse til Rusland. Den må ikke være særlig morsom at skulle kontrollere, og vi ved i dag, at den på det nærmeste er umulig at kontrollere. Vi ved også, at den tyske grænse bliver gennemhullet af - ikke af lovlige, som gerne vil ind og tjene nogle penge eller noget lignende, men af illegal indvandring af personer, som bare kan smutte videre, og det er dér, vi skal have stoppet. For en ting er, at de måske kan komme ind i Tyskland, Tyskland sætter gevaldigt ind mod den slags, men de skal ikke have lov til at gå videre uden en grænsekontrol ved den danske grænse. Det er i virkeligheden det største problem.

Vi i Fremskridtspartiet har også været nede ved den tyske grænse og talt med grænsepolitiet og spurgt: Hvad er egentlig talt problemet? Kunne I ikke klare det, hvis I var op til 25 km længere tilbage eller længere tilbage endnu? Og de siger: Jo, vi kan også godt finde illegale indvandrere i Danmark, som bor i Århus og andre steder, og dem skal vi også nok hente, når vi finder dem, men det er usigelig meget nemmere at tage dem, når de kommer ved grænsen, for vi kan meget tit se det, og derved bliver der lavet i hvert fald en grovsortering.

Fru Elisabeth Arnold havde ret i sin påstand om, at man ikke får fanget dem alle sammen ved grænsen. Selvfølgelig gør man ikke det, men så skal resten selvfølgelig findes andre steder. Man finder mange ved grænsen, og en stor del af dem, som gør det første gang eller anden gang, får man snuppet ved grænsen, og derved får man stoppet en masse, som måske vil synes, at det var en smart måde at tjene lidt ekstra penge på.

Så for Fremskridtspartiet er problemet med den ydre grænse af Schengenområdet og af EU-området for den sags skyld, at den ikke er kontrolleret stærkt nok. Det indrømmer landene også selv, og det har vi haft mange debatter om før i tiden. Den skal være endnu mere sikker, og vi kan ikke undvære de indre grænser, så længe vi har en sådan international kriminalitet, som vi ved går ud over alt menneskeligt, fornuftigt og forsvarligt.

Som jeg startede med at sige: Jo, vi vil gerne være med til politisamarbejde, men vi vil også have lov til at sikre, at politiet kan arbejde, og derfor skal det sikres, at grænsebevogtningen bevares. Det skal ikke være således, at alle danskere behøver at blive stoppet ved grænsen. Det må ministeren endelig ikke misforstå. Det bliver de i øvrigt heller ikke i dag, for hvis vi ser søde og venlige ud og vi ikke ser ud, som om vi har smuglet alt for meget, bliver man nemlig ikke stoppet. Det kunne ministeren en gang prøve. Men det er sådan, politiet ønsker det, og vi kan se det fornuftigt i det.

Vi ved, at der er en masse, der vil kunne blive stoppet ved grænsen. Vi har fuld forståelse for, at der skal være en kontrol også af affald, så vi ikke har ukontrollerede affaldsmængder, der kommer ind over dansk grænse, også af hensyn til de veterinære forhold, så vi ikke får BSE-smitte ind i landet gennem en eller anden ukontrolleret kobesætning.

Derfor vil vi ønske, at underskrivelsen af Schengenaftalen kunne vente til efter den høring, hvor vi forhåbentlig får en masse professionel viden fra de forskellige politikorps.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lyttede meget opmærksomt til fru Annette Justs tale, og navnlig afslutningsreplikken får mig til at spørge: Kan Fremskridtspartiet udelukke, at Fremskridtspartiet efter den høring, der skal holdes i januar, vil sige ja til Schengenaftalen?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Svaret til fru Elisabeth Arnold er enkelt. Hvis man beder om en høring, og vi er meget glade for, der kommer en høring, så er det, fordi man ønsker at blive klogere, og hvis der kommer argumenter, der godtgør, at vi nu har fået så mange garantier fra regeringen og nu er der så meget fornuft i det, så vil jeg da ikke stå her og

sige: Jeg nægter, at jeg kan blive klogere. Vi nægter i Fremskridtspartiet, at vi kan blive klogere.

Men vi kan se, at der på nuværende tidspunkt er så store problemer i grænsekontrollen, at vi derfor siger, at vi ikke ønsker at gøre det nu.

Keld Albrechtsen (EL):

Den megen snak om, at Schengensamarbejdet skulle handle om åbne grænser, er efter min opfattelse falsk varebetegnelse. Der bliver ikke mere åbne grænser, fordi man flytter grænsekontrollen lidt ind i baglandet. Det bliver muligvis lidt dyrere og lidt mere besværligt, og det bliver stadig væk nødvendigt at rejse rundt med sit pas, og man vil stadig væk blive stikprøvekontrolleret i cirka det omfang, som man også bliver det i dag.

Det er altså kort sagt et stærkt opreklameret projekt, som ved grænsen ikke vil få nogen særlig mærkbar konsekvens. Konsekvensen ligger alle mulige andre steder i samfundet. Man kan sige, at man får ingenting for at sige ja til Schengen; man får en masse problemer til gengæld. Disse problemer vil jeg prøve kuet at opregne.

Den nordiske pasunion er truet af Schengenaftalen. Det har regeringen forsøgt at bestride gang på gang, og fru Dorte Bennedsen forsøgte det også her under debattens indledning. Det er faktisk sådan, hvilket ministeren også har måttet erkende i sit svar i dag, at i det øjeblik de områder, som Schengensamarbejdet omfatter med asyl- og grænsekontrol osv., bliver flyttet over til EU helt eller delvis som et resultat af regeringskonferencen, og det er det helt sandsynlige resultat, at det sker – Frankrig og Tyskland har udsendt bombastiske erklæringer om, at det er et kardinalpunkt for dem – ja, så bliver Norge jo drevet ud af Schengen igen.

Det vil jeg betragte som aldeles uundgåeligt, for i Norge har man jo ved en folkeafstemning afgjort, at man ikke er medlem af EU. Derfor har jeg ikke fantasi til at forestille mig, at en norsk regering på tværs af den norske grundlov ville trække Norge ind i en del af EU. For den eneste måde, man så kunne løse det på, ville jo være, at Norge så skulle gå ind og blive en del af EU på det område. Det tror jeg ikke er tænkeligt. Det ville formentlig føre til en folkeafstemning i Norge, og resultatet af folkeafstemninger om EU i Norge kender vi; det hedder nej.

Derfor må man betragte det som realistisk, at dette her er enden på den nordiske pasunion. I hvert fald må det være den konklusion, man når

til, hvis ikke fru Dorte Bennedsen er i stand til at gå herop og garantere, at den danske regering nedlægger veto mod Maastricht II-Traktaten. Kan fru Dorte Bennedsen sige, at alt det, som Frankrig og Tyskland og det irske formandskab kommer med af traktatforslag, behøver vi ikke at være bekymrede over, for det bliver stoppet med et dansk veto, så det ikke bliver til noget? Nej, det tilsagn kan fru Dorte Bennedsen ikke give. Hvorfor kan fru Dorte Bennedsen ikke det? Det kan hun ikke, fordi regeringen jo er på hælene i Maastricht II-forhandlingerne, og det ender jo med, at man underskriver et traktatforslag, som er baseret på det, som irerne har foreslået nu plus noget mere. Derfor står vi altså i den situation, at den nordiske pasunion nu er truet.

Dernæst kommer spørgsmålet om den danske undtagelse. I takt med at disse områder, som ligger i Schengenaftalen, flyttes over i EU – og man sidder jo på regeringskonferencen og drøfter, hvordan Kommissionen og Domstolen skal med ind i foretagendet, og spørgsmålet om flertalsafgørelser i løbet af foråret osv. – ja, så er det altså slut med den danske undtagelse på det her område, medmindre fru Dorte Bennedsen kan komme herop og meddele, at den danske regering vil nedlægge veto mod Maastricht II-Traktaten. Det vil fru Dorte Bennedsen ikke.

En undertegnelse af Schengenaftalen er altså det første skridt til fjernelsen af den danske undtagelse på det retlige og politimæssige område. Fru Dorte Bennedsen ryster på hovedet, men det lader sig ikke bestride. Jeg går ud fra, at hun vil komme herop og forklare, hvilke garantier hun er i stand til at give på de to områder. Det gælder den norske deltagelse i den nordiske pasunion og den danske undtagelse.

Så kommer vi til spørgsmålet om suverænitetsafgivelse. Det er jo sådan, og det var såmænd ikke engang specielt spøgefuldt ment, da jeg nævnte, at når et fremmed politi går over den danske grænse og forfølger en mistænkt ind på dansk territorium, ja, så kan der altså foretages en anholdelse, ganske vist ikke en anholdelse som politimyndighed, for det siger man at man ikke må give beføjelse til. Men der må jo foretages en anholdelse, hvis situationen nødvendiggør det, hvis der foreligger en nødrethssituation, eller hvis der foreligger betingelser for en såkaldt civil anholdelse.

Dér var det så, at jeg sagde, at jeg har vanskeligt ved at forestille mig, at f.eks. en tysk politi-

mand i den situation tager alt sit tøj af, før han foretager anholdelsen, for at den kan være civil. Jeg har en kraftig mistanke om, at det kommer til at foregå i påklædt tilstand, og så kommer det meget til at ligne en politimand, der foretager en anholdelse. Det kommer vi vist ikke uden om. Og så kunne man godt kalde den civil, men det bliver jo med revolver og det hele.

Der er altså tale om suverænitetsafgivelse de facto. Når der er tale om suverænitetsafgivelse, kan det kun ske ved brug af grundlovens § 20 i den her situation. Jeg har ganske vist læst et notat, som ministeren har forfattet i den anledning, hvori han bl.a. henviser til, at det her godt kunne finde sted efter den grundlov, vi havde før 1953, og at det så også kan finde sted nu, og argumenter af lignende kvalitet. Jeg må sige, det notat giver jeg simpelt hen ikke noget for. Dér må vi begynde forfra. Problemet er altså, at man ikke kan snakke sig uden om, at der er tale om suverænitetsafgivelse.

Det er et alvorligt spørgsmål, for det er jo ikke første gang, grundloven bliver krænket i forbindelse med EU-sager, og det kan ikke nytte, at det bliver fast praksis hos et flertal i Folketinget, at man ser bort fra grundlovens bestemmelser. Det kan ikke nytte, og derfor håber jeg, at man på det punkt i hvert fald vil komme til besindelse.

Hvis man nu undertegner Schengenaftalen her den 19. eller 20. december, så står man altså med det problem, at man har undertegnet en aftale, som kun kan gennemføres efter reglerne om suverænitetsafgivelse i grundlovens § 20. Vi vil fra Enhedslistens side stille krav om, at der i den forbindelse kun kan ske en ratifikation, hvis der gennemføres en forudgående folkeafstemning.

Og derfor er vi enige med hr. Kristian Thulesen Dahl i det synspunkt, at dette ikke kan gennemføres undtagen ved en folkeafstemning. Det kan så også efter grundlovens regel gennemføres af et flertal på 5/6 af Folketingets medlemmer, men det tvivler jeg trods alt på man kan opnå.

Til slut en bemærkning om retssikkerheden. Der etableres her et system, hvor efterretnings-tjenesterne i EU kobles sammen. De kobles sammen på en måde, således at det ikke kan kontrolleres. De kobles sammen på en måde, som offentligheden ikke kan få adgang til at se, fordi disse store tekster, der beskriver Schengenaftalens såkaldte manualer, SIS- og SIRENE-systemerne, er hemmelige. Vores krav til ministeren

er, at disse ting skal offentliggøres, inden der træffes en beslutning.

Flere har hævdet, at vi tager fejl, når vi beskriver efterretningstjenesterne sådan, som jeg har gjort, men det kan man jo sagtens stå og sige, når man ikke vil lægge de dokumenter, som handler om det, frem for befolkningen.

Derfor vil jeg spørge ministeren: Kan vi nu ikke få offentliggjort disse papirer? Kan befolkningen ikke i det mindste få disse papirer inden den endelige ratifikation?

Og det vil jeg spørge om, fordi jeg går ud fra, at ministeren kan bekræfte, at der intet er i disse manualer – jeg har læst dem – der kan begrunde, at de er fortrolige eller bliver hemmeligholdt. Det går jeg ud fra at vi kan være enige om. Ellers må ministeren jo nævne, hvad det skulle være for argumenter, der kan påberåbes.

Vi er meget bekymrede over indholdet af disse manualer, og jeg er sikker på, at den danske befolkning i almindelighed også ville være meget bekymret, hvis den fik adgang til at læse disse dokumenter.

Nu er der heldigvis sket det, at Politiken i dag har været i stand til at offentliggøre noget af dette materiale fra en fransk udgave af det. Så det er da en fordel for demokratiet, at der fra Frankrig kan komme de oplysninger frem til den danske offentlighed, som den danske regering forsøger at feje ind under gulvtæppet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg må konstatere, at hr. Keld Albrechtsen nu ikke har andre argumenter tilbage imod Schengenaf-talen end nogle meget luftige spekulationer over den nordiske pasunions fremtidige skæbne, idet den endnu en gang bliver erklæret for død. Men den har altså overlevet utallige anslag på sit liv i de sidste mere end 40 år, og den skal nok også overleve Schengenaf-talen; det tyder alt på.

Men når vi nu taler om fremtidige skrækvisioner, f.eks. beskrivelsen af den tyske politimand, som ikke ville smide tøjet, men som i fuld uniform ville anholde en forbryder på dansk jord, vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen, om det overhovedet ikke spiller nogen rolle for Enhedslisten og hr. Keld Albrechtsen, at der med Schengenaf-talen bliver mulighed for en mere effektiv forfølgelse af forbrydere på flugt. Spiller det slet ikke nogen rolle, at man har mulighed for at anholde, retsforfølge og dømme personer, som gør sig skyldige i international kriminalitet?

For vi kan jo alle sammen blive enige om, at den nuværende grænsekontrol langtfra er effektiv, at den er hullet som en si. Og vil det sige, at hr. Keld Albrechtsen hellere vil have, at der er nogle forbrydere, der slipper for retsforfølgelse, end at der kommer så meget som en halv uniformeret politibetjent fra Tyskland ind på dansk grund?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Til hr. Keld Albrechtsens bemærkninger om Norge og Schengen kan jeg kun sige, at en forkert påstand jo altså ikke bliver mere rigtig af, at den bliver gentaget og gentaget og gentaget.

Men jeg vil da godt som svar på det sige, at det, der er sket med Schengensamarbejdet, er, at der i samarbejdsaftalen med Norge og Island er lagt op til, at disse to lande også – ligesom de lande, der er medlemmer af EU – skal deltage fuldt ud i det praktiske Schengensamarbejde, også på områder, der fremover eventuelt bliver afløst af EU-regler.

De nærmere detaljer om det er ikke aftalt, al den stund situationen ikke er opstået endnu.

Men det var jo en fuldstændig parallel til de argumenter, som hr. Keld Albrechtsen fremførte for nogle år siden, og som der nu er givet svar på med hensyn til de områder, og nu har han altså fundet et nyt område at interessere sig for.

Så har jeg to spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen:

Det ene er: Hvordan ønsker Enhedslisten at bekæmpe international kriminalitet?

Og det andet kommer af, at hr. Søren Søndergaard på Enhedslistens vegne gjorde meget ud af det helt forfærdelige, at en borger vil kunne blive standset af politiet i Sønderjylland! Og dér vil jeg egentlig gerne helt stilfærdigt have at vide: Hvad er det, der er så forfærdeligt ved, at man en sjælden gang kan blive standset? Mig bekendt bliver vel et sted mellem 10.000 og 20.000 danskere standset af politiet i denne måned; ædru danskere bliver standset, fordi man godt vil finde frem til dem, der ikke er ædru. Hvorfor er det så forfærdeligt at blive stoppet af politiet en sjælden gang imellem?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg lagde mærke til, at fru Dorte Bennedsen undveg spørgsmålet om grundlovsproblemet, og derfor vil jeg oplyse over for Socialdemokratiet, at vi ikke ser nonchalant på det spørgsmål,

sådan som Socialdemokratiet gør. For os er det afgørende at få stoppet den forvaltning af grundloven på EU-området, som finder sted her i Folketinget i øjeblikket, og hvor man altså ser stort på grundlovens bestemmelser.

Og så vil jeg give fru Dorte Bennedsen det svar, at det nuværende system, hvor der er en bemanning ved grænsen, sikrer, at når en bil kommer farende over grænsen, er det danske politi til stede, klar til at optage forfølgelsen af den bil, og derfor eksisterer det problem ikke i dag. Det problem skabes først, i det øjeblik Schengenaftalen træder i kraft.

Så spørger fru Dorte Bennedsen: Hvad vil Enhedslisten gøre ved den internationale kriminalitet?

Vi har givet svaret utallige gange: Vi går ind for et konkret samarbejde dér, hvor det er nødvendigt, dér, hvor det er velbegrunderet, dér, hvor det er i overensstemmelse med grundloven, og dér, hvor retssikkerheden er betrygget.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Fru Dorte Bennedsen spurgte direkte, hvorfor det er så forfærdeligt, at folk skal stoppes, og nævnte, at 10.000–20.000 stoppes i denne måned.

Men problemet er, at det skal ske i større udstrækning, og problemet er, at hvis der ikke er den grundlæggende grænsekontrol, som nu eksisterer ved grænsen, så kan selv en dansk statsborger, hvis den pågældende er af udenlandsk afstamning, ikke klare sig med at vise et dansk sygesikringsbevis. For vi skal jo ikke glemme, at den nordiske pasunion faktisk ikke gælder for danske statsborgere af udenlandsk afstamning – sådan er virkeligheden jo!

Hvis man f.eks. er af pakistansk afstamning og bor i Danmark og prøver at komme ind i Sverige uden pas og kun har en eller anden form for legitimation, f.eks. sit sygesikringsbevis, viser det sig altså, at det ikke kan lade sig gøre; jeg har faktisk selv forsøgt det. Nu er jeg godt nok ikke af pakistansk afstamning, men jeg har faktisk selv haft den ære, at man i Sverige syntes, det var et stort problem, at jeg ville ind, for jeg lignede ikke en normal dansker!

Og det er lige præcis det, man vil udvide nu – det har vi Justitsministeriets ord for – og det er lige præcis det, vi ikke kan lide.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Hr. Keld Albrechtsen bebrejdede mig, at jeg, som det hed, undveg det alvorlige problem med hensyn til grundloven.

Jeg undveg det ikke, men det er meget svært at tage stilling til et problem, der ikke eksisterer, og jeg kan ikke se, at der eksisterer et grundlovsproblem i denne sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Keld Albrechtsen svarede ikke på mit spørgsmål om, hvad der var vigtigst for ham: at den undvegne forbryder blev fanget på dansk jord, eller at der ikke måtte være uniformeret politi fra et andet land på dansk jord.

Det er åbenbart vigtigere for hr. Keld Albrechtsen, at der ikke kommer nogle fremmede politifolk på dansk jord, end at nogle forbrydere bliver fanget! At det er sådan, har vi altså nu konstateret.

Og med hensyn til beskrivelsen af, hvorledes den nordiske pasunion virker over for fremmedudseende nordiske statsborgere, har vi diskuteret den problemstilling flere gange før her, og jeg er enig med hr. Søren Søndergaard i, at det er ærgerligt, at det nordiske politi ikke på en studs kan se, om folk er danske statsborgere eller ej, men så vil jeg spørge hr. Søren Søndergaard, om jeg skal forstå det på den måde, at Enhedslisten faktisk også er modstander af den nordiske pasunion.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Hvis det ikke skulle være fremgået af debatten, kan jeg oplyse fru Elisabeth Arnold om, at beva-relsen af den nordiske pasunion er hovedformålet for Enhedslisten, og at det, vi kan se – ikke som en hypotetisk mulighed, som jeg tror fru Dorte Bennedsen sagde på et eller andet tidspunkt, men som en realitet i løbet af den meget korte tid, der er fra nu, og så til Maastricht II-traktaten er færdig – og det, som vi er bekymrede for, er, at allerede da får den nordiske pasunion sandsynligvis sit grundskud.

Og så vil jeg svare fru Elisabeth Arnold på hendes spørgsmål om grænsekontrollen:

Problemet skabes alene ved, at man vil indføre Schengenaftalens form for grænseovervågning, som flytter grænsekontrollen tilbage fra grænsen. For hvis man opretholdt det nuværende system, ville der slet ikke være noget pro-

blem, for så ville det danske politi være til stede, når der farer en bil over grænsen.

Jeg tror ikke, fru Elisabeth Arnold helt forstod, at det var hende, der skabte problemet, og ikke mig.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, hvad hr. Keld Albrechtsen lige har sagt angående den nordiske pasunion. Men det, at der er de problemer med den nordiske pasunion, som her er skitseret, er jo ikke noget argument for, at de skal gøres endnu større, og det er jo præcis, hvad der vil ske. For i det øjeblik det danske politi ikke automatisk kan gå ud fra, at udlændinge, der er i Danmark, har været igennem en grænsekontrol, vil lysten og måske også behovet for at gennemføre en kontrol på dansk grund blive øget, og det vil sige, at det vil være fuldstændig umuligt for en dansk statsborger af udenlandsk afstamning at bevæge sig i trafikerede områder uden at være udsat for jævnlig kontrol.

Så kan man sige, at det er fuldstændig latterligt, og at det er en skræmmekampagne, og hvad ved jeg, men den 24. oktober var der jo et møde i Schengens eksekutivkomité, og hvad snakkede man om dér? Jo, man diskuterede at oprette noget, der kaldes mobile controls – i første omgang på frivillig basis – og det vil sige fælles enheder fra to lande, der ved trafikknudepunkter og andre steder skal kontrollere deres statsborgere.

Det er den slags ting, andre lande i Schengensamarbejdet arbejder på, og jeg er et hundrede procent sikker på, at der inden længe vil komme et krav om, at vi også skal have sådan nogle mobile controls i Danmark, og så skal dansk-tysk politi eller dansk-fransk politi eller dansk-spansk politi, eller hvem det nu skal være, i mobile units kontrollere os rundt omkring forskellige steder.

Fru Elisabeth Arnold synes, det er komplet latterligt, men så kunne jeg godt tænke mig at stille følgende spørgsmål: Hvorfor har man så for nogle landes vedkommende arbejdet på det og på eksekutivkomitémødet den 14. oktober 1995 besluttet det? Det kunne det da være interessant at få oplyst.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Keld Albrechtsen beskyldte mig for at skabe problemer for bekæmpelsen af den internationale kriminalitet.

Dertil vil jeg blot sige, at den danske grænse er i dag hullet som en si; der er ikke en effektiv kontrol ved den danske grænse. Og der kommer folk ind over den danske grænse, som man ikke opdager, før de er kommet ind. Så det er ikke et problem, som er nyt. Og hvis vi skal forhindre, at folk kommer over den danske grænse, skal vi udlægge landminer og opsætte pigtrådshegn.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Nej, det har fru Elisabeth Arnold ret i, og den helt præcise beskrivelse af problemet er, at hvis vi bevarer det nuværende system, så vil vi opfange en række tilfælde, og hvis vi indfører fru Elisabeth Arnolds Schengenaftale, så vil problemet blive værre. Det er den måde, det helt præcist skal udtrykkes på.

Og den situation, vi har i dag, berettiger ikke, at der indgås nogen som helst aftaler om fremmed politis udøvelse af beføjelser på dansk territorium, for det er ikke nødvendigt, og der er heller ingen, der har påstået, at det skulle være nødvendigt. Det er jo alene et problem, der påføres os af Schengenaftalen.

Så det er fru Elisabeth Arnold, der skaber problemet, og mig, der faktisk forsøger på at løse det. Og den enkle løsning er, at man undlader at rejse ned og underskrive den aftale, som intet godt nyt indeholder, fordi der de facto ikke bliver nogen åbning af grænsen, men som påfører os alle disse problemer.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

»Hvis vi bevarer det nuværende system«, sagde hr. Keld Albrechtsen, og det er jo lige præcis det, der er det grundlæggende forkerte i Enhedslistens holdning, for man diskuterer jo Schengen på den ene side og det nuværende system på den anden! Og under debatten for 2 år siden var det meget vigtigt for Enhedslisten og ikke mindst for SF, at vi ikke fik en grænsemur gennem Norden, og det er et synspunkt, som jeg et hundrede procent deler.

Men det, vi får nu, hvis vi ikke siger ja til Schengen, er en grænsemur ved Kruså og ikke det nuværende system, og det vil sige, at den mur gennem Norden, som Enhedslisten i 1994 var bekymret for at vi ville få, den får vi altså nu ved vores sydgrænse, og det er dér, Enhedslisten begår sin fejl, idet man tror eller påstår, at det bare drejer sig om det nuværende system kontra noget andet. Det var den ene bemærkning, jeg havde.

Den anden drejer sig om hr. Keld Albrechtsens svar til mig før om, hvad man konkret vil gøre for at bekæmpe den internationale kriminalitet, og dér må jeg konstatere, at det svar, jeg fik, var nøjagtig lige så flagrende og ukonkret som det, jeg fik fra fru Anne Baastrup på et tidligere tidspunkt i denne debat, nemlig at man vil indlede samarbejdet dér, hvor det konkret er nødvendigt osv., men altså ikke noget overordnet. Og det skal ikke være det danske politi som sådant, der gør det; det skal – efter hvad jeg forstår – være den enkelte politikreds.

Det er ikke realistisk, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Efter at jeg nu har lyttet til de korte bemærkninger i et stykke tid, må jeg nok sige, at jeg vil give fru Elisabeth Arnold ret i, at hr. Keld Albrechtsen udtænker og skaber mange problemer, som alle skal tage stilling til. For det er jo ikke virkelighedens verden, hr. Keld Albrechtsen prøver at fremstille her fra Folketingets talerstol.

Men det, jeg synes kunne være interessant, er i virkeligheden at få svar på det spørgsmål, som fru Dorte Bennedsen er inde på, at hvis vi ikke skulle med i Schengensamarbejdet, så skulle Tyskland oprette en ydre grænse til Danmark, og så skulle alle danskere, der skulle ned i Europa, kontrolleres på den ene og på den anden måde.

Så skulle danske busselskaber, når de kom ned over grænsen, garantere, at der ikke fandtes borgere om bord i busserne, som ikke havde ret til at komme ind i Tyskland. Og hvis der så var én, hvor man ikke kunne garantere, at vedkommende havde ret til at komme derind, ja, så ville man blive idømt bøder og lignende.

Er det det samfund, som Enhedslisten ønsker? At vi skal spærres inde heroppe, og når vi så endelig kommer sydpå, skal vi altså kontrolleres i alle ender og kanter. Er det i virkeligheden det samfund, som danske statsborgere skal udsættes for? Jeg kan ikke forstå, hvis det er sådan, at Enhedslisten ønsker at spærre den danske befolkning inde.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Så kom denne uværdige argumentation alligevel, som jeg egentlig havde troet og håbet på at man dog havde fundet sig selv for god til at tage i anvendelse, dette med Tyskland som bussemanden, tyske trusler.

Det er i øvrigt aldrig lykkedes nogen, heller ikke justitsministeren, at dokumentere, at der skulle ligge nogen som helst officiel henvendelse fra Tyskland med sådanne trusler, og selvfølgelig gør der ikke det af to grunde:

For det første vil Tyskland da ikke nedværdige sig til at lave en straffektion over for Danmark, og for det andet ville det være fuldstændig irrationelt og åbeligt af Tyskland at begynde at skabe problemer ved en grænse, der jo faktisk fungerer i mange henseender. Så hold op med det.

Det er en form for antitysk virksomhed, som jeg må tage meget kraftig afstand fra. Det er uværdigt at bruge en sådan form for argumentation, hvor man prøver på at fremmane Tyskland som den onde, som kommer og banker os oven i hovedet, hvis vi ikke gør, som de dikterer os. Jeg tror, tyskerne vil være meget glade for at blive fri for at høre den form for argumentation.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er fuldt bevidst om, at hr. Kent Kirk er fra en tid, hvor det var en stor begivenhed at tage en tur ned over den dansk-tyske grænse og købe toldfrit. Det er jeg fuldstændig indforstået med.

Men der er jo altså andre grænser end den dansk-tyske grænse. Der er en grænse, hvis man f.eks. vil til Polen eller til Jugoslavien fra Europa eller til et af de baltiske lande eller – for at nævne det unævnelige – til Rusland eller til Japan eller til USA osv.

Og hvad er konklusionen derfor egentlig på hr. Kent Kirks argument? Vil det sige, at vi har fået en forbundsfælle i hr. Kent Kirk, når vi er meget imod, at man benytter den indre åbenhed til at opbygge en gigantisk mur rundt om Schengensamarbejdet? Har vi så fået en forbundsfælle i hr. Kent Kirk dér? Vil hr. Kent Kirk støtte os i, at det skal være lettere at rejse til andre lande, USA og hvor som helst? Eller er det kun lige i Europa, der skal være åbne grænser?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Hr. Keld Albrechtsen forsøger nu at fremstille det, som om man laver et tysk fjendebillede. Næ, det er ikke tilfældet.

I Schengenaf-talen har medlemslandene pligt til at kontrollere den ydre grænse. Jeg håber og tror på, at Tyskland selvfølgelig vil kontrollere den ydre grænse, og hvis det er sådan, at vi ikke

er med, så skal de selvfølgelig også kontrollere den ydre grænse op til Danmark. Det er indlysende, og det betyder jo altså, at man skal kunne garantere over for alle de andre lande, at der ikke kommer illegale indvandrere og lignende.

Det er jo ikke sådan, at vi ikke har været konfronteret med det her. Jeg ved tilfældigvis, at den nuværende formand for Folketinget, mens han var justitsminister, stod over for problemstillingen, fordi vi ikke var observatører i Schengensamarbejdet, og hvor Tyskland så krævede, at de danske bustransportører skulle garantere, at de passagerer, der var med i busserne, også alle sammen havde ret til at komme ind i Tyskland, ellers kunne de blive idømt bøder. Vi var også nødt til i forhold til indrejse fra de andre nordiske lande at prøve at se, om vi kunne håndtere det problem, så vi har faktisk været konfronteret med problemet.

Jeg håber meget, at vi får en udvidelse af Schengensamarbejdet, at vi også får de østeuropæiske lande med. Det håber jeg meget. De skal gerne med i EU her. På et eller andet tidspunkt skulle de også meget gerne med i Schengensamarbejdet, således at vi kan rejse frit overalt i Europa. Men en forudsætning for, at vi kan gøre det, er da, at vi kontrollerer de ydre grænser, og jeg vil meget nødig have, at den ydre grænse i Europa skal være Danmark.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jo, men det er jo lige præcis her, der er holdningsmæssig forskel. Altså for hr. Kent Kirk er verden Europa, og den ydre grænse er mod resten – afrikanerne og araberne, pakistanerne og inderne, og hvad der ellers er.

Det er altså ikke vores opfattelse, og det er lige præcis derfor, vi er så betænkelige ved det her Schengensamarbejde, fordi ikke alene betaler vi fjernelse af de indre grænser i Schengen med øget personkontrol rundt omkring i landene i Schengen, men vi betaler det også med en stærkt øget kontrol af de ydre grænser. Og en stærkt øget kontrol af de ydre grænser er lig med udelukkelse af andre landes statsborgere fra at komme herind.

Det er ikke længe siden, at B.T. kunne bringe et interview med en person i Udlændingestyrelsen eller Indenrigsministeriet – nu husker jeg ikke helt, hvem det var – som kunne meddele, at det reelt ikke var muligt at få turistvisum fra Pakistan. Det er realiteten i dag. Hvis man er pakistaner, kan man ikke få lov at blive turist i Danmark.

Det er det Europa, som hr. Kent Kirk opbygger. Det er det Europa, som hr. Kent Kirk er ved at bygge en mur omkring. Det er ikke vores Europa.

Formanden:

Så er det fru Annette Just og hr. Kent Kirk.

Derefter må vi vende tilbage til vores egentlige måde at gribe de her ting an på – at korte bemærkninger er til den tidligere ordfører.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil komme med en kort bemærkning til Enhedslisten, fordi jeg var så glad for den sidste udtalelse, der nu er kommet, for nu er jeg begyndt at forstå, hvad det egentlig talt er, Enhedslisten har imod Schengenaftalen. Det er altså ikke ophævelse af de indre grænser.

Næ, det er, at man vil bygge en stærk ydergrænsekontrol op, fordi man altså efter Enhedslistens opfattelse skal kunne rejse lige så frit, uanset om man kommer fra Pakistan, fra Rusland eller fra USA, eller hvor man nu ellers kommer fra af tredjelande, altså uden for den vestlige del af Europa. Og dér må jeg altså sige, at dér er Fremskridtspartiet meget, meget langt fra at følge Enhedslistens tankegang, for hvis vi ikke har en ordentlig kontrol ved de ydre grænser – og vi mener ikke, den er stærk nok – er vi nødt til at bevare de indre grænser.

Men alternativet er jo, at der så bliver en flygtningestrøm som aldrig set før, for sagen er jo, at inden for Schengenaftalen gælder det bl.a. også, at man ikke kan være flygtning fra Schengenområdet, men man kan sandelig godt være flygtning fra Pakistan og fra alle mulige andre lande – ikke fra Rusland lige i øjeblikket, men det skal såmænd nok komme igen.

Men dér er forskellen, hvis nogen skulle være i tvivl.

Formanden:

Så er det hr. Kent Kirk og fru Dorte Bennedsen, og dernæst svarer hr. Keld Albrechtsen på de ting, der er fremsat over for ham, og så går vi videre til næste ordfører.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg vil også gerne takke hr. Søren Søndergaard – for der er altså stor uenighed her – for at vi får det klaret helt af.

Altså det, hr. Søren Søndergaard og Enhedslisten går efter, er i virkeligheden at fjerne alle grænser, således at man ikke kan kontrollere illegal indvandring nogen som helst steder. Det er i virkeligheden den politik, man går efter.

Det gør vi ikke. Vi ønsker, at der skal være en kontrol, men vi ser så, at her har vi muligheden for, at vi faktisk kan lægge kontrollen længere ud til den ydre grænse.

Og jeg må godt sige til hr. Søndergaard, at udelukkelse af andre statsborgere ved den ydre grænse er jo ikke tilfældet, hvis det er sådan, at de har en lovlig rejsehjemmel – så kommer de ind. Men de bliver kontrolleret, inden de kommer ind, og så kan de ellers rejse frit rundt i tre måneder i Europa. Det er da også et plus for dem.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Også jeg synes, det var et klart standpunkt, der kom her fra Enhedslisten om, at den egentlige modvilje går på, at der bygges stærke grænser op. Og det synes jeg er et synspunkt, man kan have, og man kan være enig i det eller uenig i det, men det er i hvert fald et klart synspunkt.

Men til gengæld må jeg sige, at det jo så temmelig lodret dementerer hr. Keld Albrechtsens noget klart udtalte hån mod mig, at mage til lavhed i argumenter havde han dog ikke hørt, og han havde i hvert fald håbet, at han blev fri for at høre det igen i dag.

Men jeg sagde, at problemet er, at vi diskuterer ikke Schengen kontra den nuværende situation, vi diskuterer Schengen kontra en anden situation, nemlig med en stærk ydergrænse ved Schengen, og hvis vi ikke er medlem, så har vi den stærke ydergrænse.

Nu kan jeg se de to herrer fra Enhedslisten diskutere. Det kan jeg egentlig godt forstå, for de to udsagn var ret modstridende.

Formanden:

Jeg forstod det på den måde, at det var hr. Søren Søndergaard, der ville respektere Folketingets forretningsorden og derfor hviskede til hr. Keld Albrechtsen, hvad han syntes modargumentet skulle være.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan bekræfte, at jeg altid er meget tilbøjelig til at lytte til hr. Søndergaards rådgivning.

Det, som jo er Enhedslistens klare melding og har været det hele tiden – jeg kan ikke forstå,

hvis nogen er overrasket over det – er, at vi ikke ønsker dette Fort Europa. Vi ønsker ikke, at Europa trækker vindebroen op og lader resten af verden skøtte sig selv og sine problemer, mens vi lukker os inde. Det er helt klart; det har vi sagt hele tiden.

Vi ønsker at bevare retten til selv at føre asylpolitik, selv at tilrettelægge vores grænsekontrol ved den dansk-tyske grænse, således som det kan besluttes her i dette Ting. Det er en sammenhængende politik, og det er rigtigt, at den bygger på en tolerance over for omverdenen. Den bygger bl.a. på, at vi ikke vil have vores flygtningepolitik underlagt Schengen og EU. Det har vi aldrig lagt skjul på.

Jeg synes, det er ubehageligt, hvis der nu skal opbygges en myte i retning af, at noget her har været skjult. Det er og var og forbliver Enhedslistens perspektiv med at gå imod Schengenaf-talen: Vi ser Schengenaf-talen som en væsentlig indskrænkning af vores mulighed for at bevare retten til at føre en anstændig flygtningepolitik her i Danmark. Det er også en meget vigtig side af debatten og en meget væsentlig grund til, at vi er modstandere af Schengenaf-talen. Ingen tvivl om det.

Sonja Albrink (CD):

Hvis man tror på og støtter ideen om et indre marked, må man også støtte tanken om en mindre formel opretholdelse af de indre grænser. Først med fuld gennemførelse af Schengenaf-talen vil et frit indre marked kunne blive en realitet.

De åbne grænser inden for den nordiske pasunion har været en meget stor fordel for både varer og personer, som har bevæget sig rundt i Norden. De åbne grænser har været med til at øge fællesskabsfølelsen, fordi der ikke har været nogen formelle grænser.

Der har været en del snak om, at kriminaliteten kan bevæge sig frit rundt i Europa med åbne grænser, men helt ærligt så er grænser vel ikke det, som hindrer kriminalitet i at bevæge sig rundt i Europa. Det så vi da også med al ønskelig tydelighed i weekenden, da narkosmuglere sejlede over Øresund i en gummibåd og forsvandt ind i landet.

Danmarks ydergrænser er så lange, at det er så godt som umuligt at bevogte hver en kilometer af dem, men vi skal naturligvis gøre vores bedste. Derfor skal der da også fortsat opretholdes en politistyrke i grænseområderne, som kan opdage og stoppe kriminalitet på vej ind i landet.

Selv om jeg da må indrømme, at kriminalitetsbekæmpelsen står højt på den politiske ønskeseddel, så skal Europas indre grænser efter min mening ikke primært være til for at begrænse kriminaliteten. Det må kunne gøres på en anden og mere effektiv måde, så samhandel og udveksling af varer og tjenesteydelser ikke begrænses. Kriminalitetsbekæmpelsen skal primært ske gennem et bedre samarbejde mellem Schengenlandenes politi.

Der er da heller ikke nogen grund til at modarbejde den proces, der er i gang om et tættere europæisk samarbejde på dette område. Netop i går blev Kohl og Chirac enige om at arbejde for et tættere europæisk samarbejde om bekæmpelse af kriminaliteten. Det må og skal vi da støtte.

Jeg vil gerne takke justitsministeren for hans redegørelse og til fulde støtte regeringens fortsatte arbejde for en hurtig indgåelse af det tættere samarbejde i Schengenaftalen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne allerførst sige, at det er for Dansk Folkeparti godt, at vi har denne her debat. Det er godt, at vi har haft tidligere debatter om Schengensamarbejdet, og det er godt, at vi forhåbentlig også får flere i fremtiden.

Og det er ikke bare, fordi det bekymrer mange af os i Folketinget og i særdeleshed os i Dansk Folkeparti. Det er naturligvis også, fordi det faktisk bekymrer rigtig mange mennesker ude i landet, og det bekymrer også mange i politiets rækker. Så den her debat i dag og de debatter, vi har haft indtil nu, bør ikke stå alene, og derfor tog vi også initiativ til at foreslå Retsudvalget og Europaudvalget her i Folketinget, at der bliver holdt en høring omkring dansk tilslutning til Schengensamarbejdet.

Det er med glæde, vi kan konstatere, at Folketingets partier har tilsluttet sig en høring om Schengensamarbejdet, som skal afholdes den 19. marts næste år. Det, der har været afgørende med tidsrammen for os, er naturligvis, at en sådan høring kan holdes, inden Folketinget skal ratificere den endelige aftale. Vi kan desværre ikke nå at få høringen inden den 19. december, hvor det jo er påtænkt, at Danmark underskriver aftalen med baggrund i et folketingsflertal uden om Dansk Folkeparti, men vi kan så i det mindste nå at få høringen og de ting, sådan en høring vil belyse, inden Folketinget endelig skal ratificere aftalen. Det er meget afgørende for os i Dansk Folkeparti.

Det er vores håb, at den høring, vi dermed får, kan sikre, at den brede skepsis, som der rent faktisk er til Schengensamarbejdet hos befolkningen og hos politimyndighederne, i større grad end i dag kan indfinde sig også hos Folketingets medlemmer.

Men det er ikke Dansk Folkepartis holdning, at det holder med det. Vi mener rent faktisk også, at Folketingets flertal burde tage sig sammen til at turde spørge befolkningen om det her væsentlige emne. Vi mener, der burde holdes en folkeafstemning efter grundlovens bestemmelser, og vi mener faktisk, at det ikke bare af hensyn til grundloven er vigtigt, men også af hensyn til almindelig anstændighed; en så vital afgørelse som det, at man fjerner Danmarks mulighed for at have personkontrol ved grænserne, skal tages af befolkningen og ikke af politikerne alene.

Det bringer mig til opbakningen bag Schengensamarbejdet, for flere har også her i debatten i dag sagt, at vi skal sige ja til Schengenaftalen af praktiske årsager. Andre har sagt, at vi skal sige ja til Schengensamarbejdet, fordi befolkningen er blevet lovet åbne grænser i EU siden 1972. Det var primært fru Elisabeth Arnold, der var inde på den problemstilling.

Hvad angår det praktiske, er det jo rigtigt, at personkontrollen ved grænserne med aftalen fjernes. Men personkontrollen skal erstattes af en ikke nær så effektiv baglandskontrol. Så kan man vurdere, om det er praktisk. Jeg kan forstå, at fru Dorte Bennedsen under debatten mente, at det ikke var noget praktisk problem, at man blev stoppet inde i landet, men at det var et praktisk problem, at man blev stoppet ved grænsen. For Dansk Folkeparti skal jeg med det samme sige, at det er mest praktisk at have en grænsekontrol, hvor man har personkontrollen ved grænserne og ikke rundt i landet.

Der er et andet område, hvor man også har brugt det her med det praktiske, men hvor jeg også synes det hænger umådelig dårligt sammen, og det er med hensyn til indvandrere. Når vi pågriber illegale indvandrere i dag, har vi som udgangspunkt en mulighed for at sende indvandrerne retur til det land, de kommer fra, når det er et sikkert land, de er indvandret fra til Danmark. Men med Schengensamarbejdet vil vi finde disse indvandrere rundt omkring i det danske samfund og være uvidende om, hvilket land de kommer fra, hvorfor vi naturligvis ikke har den samme mulighed for systematisk at sende dem retur til det sikre land, de er kommet

fra. Det er et problem, og det er da ikke særlig praktisk.

Det her er ikke et lille fænomen, og det er ikke et lille problem. Det er faktisk i tusindtal af indvandrere, der bliver stoppet ved grænserne i dag og bliver sendt retur. Men på trods af de her ting forsøger man alligevel at sælge medlemskabet på grundlag af, at det er praktisk at få dansk medlemskab af Schengensamarbejdet.

Politiets indvendinger imod Schengenaftalen indikerer de problemer, der rent faktisk er. På en konference i Rådet for Europæisk Politik den 7. november i år talte politimester Michael Mørup Hansen om problemerne, og af referatet af konferencen fremgår bl.a. følgende:

»Politiet var meget forbeholdne over for ophævelsen af grænserne, som Mørup Hansen vurderede ville have en række negative konsekvenser. For det første ville politiets mulighed for at filtrere enkeltpersoner fra ved grænsen ophøre. Dette kunne få betydning både i forhold til menneske- og narkotikasmugling. Som alternativ til det nugældende system, ville der blive indført en ikke nær så effektiv baglandskontrol, hvor politiet skulle være i besiddelse af begrundet mistanke for overhovedet at iværksætte en undersøgelse. For det andet ville det blive vanskeligere at skygge og optage forfølgningen af biler. For det tredje ville det have en negativ virkning i forhold til antallet af ulovlige indvandrere. Som situationen var i dag, havde politiet i medfør af en særlig aftale med de tyske myndigheder mulighed for at tilbagesende personer, som man kunne sandsynliggøre kom fra Tyskland. For det fjerde ville en reduceret kontrol føre til øget kriminalitet på tværs af grænserne. Mange af de større bander i bl.a. Hamburgområdet ville fremover være langt mere tilbøjelige til at tage til Danmark. Hertil kom naturligvis grænsens generelle præventive funktion. Alene det, at der var en grænse med personkontrol, var med til at afholde mange fra at begå grænseoverskridende kriminalitet.« Det var fra politiets indlæg i referatet af høringen her den 7. november i år.

For Dansk Folkeparti betyder det, at Folketinget burde være langt mere påpasselig med at fjerne rigets mulighed for at kontrollere personer, der kommer over grænserne. At det er rigtigt, hvad der her kommer frem, kan jo også ses af de tusinder af personer, som afvises ved grænserne i dag, som jeg var inde på for et øjeblik siden.

Som et konkret eksempel kan nævnes Nakskov Politikreds, som alene i 1995 afviste 2.000 personer, som illegalt forsøgte at komme ind i landet. Nakskov Politikreds forventer i øvrigt, at det bliver det samme tal for 1996. Jeg kunne godt tænke mig, at ministeren ville bekræfte de her tal og måske komme ind på lignende tal fra andre politikredse.

Endelig vil jeg sige, at Schengensamarbejdet i sin nuværende form for Dansk Folkeparti at se er startskuddet til et mere integreret EU-samarbejde på det her område. I EU er det jo velkendt, at man altid starter med det mindstemål, som man kan blive enige om mellem en række lande, for så efterfølgende at få det ind som et decideret EU-samarbejde for efterfølgende at få flere flertalsafgørelser i samarbejdet, så man kan effektivisere det, så man ikke skal have de fodslæbende lande med på bagerste række. Det bliver også tilfældet på det her område.

Vi er overbevist om, at Frankrig og Tyskland får ret, når de kæmper for at udvikle et egentligt europæisk forbundspoliti, hvor jo også de registre, man opbygger i forbindelse med Schengensamarbejdet, skal benyttes. Det er ikke noget nyt fra fransk og tysk side. Men det er dog nyt, at det er blevet så konkret, som det er blevet bare inden for de seneste døgn efter mødet mellem Chirac og Kohl.

Og det har jo også vist sig under debatten her i dag, at det trods alt har været meget uldne svar, der er kommet til det fransk-tyske forslag, og det er naturligvis, fordi der – som vi ved – på et tidspunkt foreligger en Maastricht II-Traktat, som kommer ud i komplet form, hvor vi skal sige ja eller nej, og hvor det muligvis vil være en del, og hvor tilhængerpartierne under alle omstændigheder, uanset om det er med eller ej, vil sige ja til en sådan traktat.

Derfor er konklusionen fra Dansk Folkepartis side, at vi altså er modstandere af det første startskud til Schengensamarbejdet, men vi er også modstandere af hele den målsætning, som vi ser tegne sig for samarbejdet.

Og så til slut omkring grundlovsproblematikken: Det har allerede været nævnt fra hr. Keld Albrechtsens side, at der er en sådan problematik. Det er blevet fuldstændig affærdiget af regeringspartiernes ordførere, og det synes jeg er uheldigt. For jeg synes, det er rigtigt at rejse debatten. Det er ikke bare i Danmark, den rejses, det gøres også i en række andre lande, specielt i Norge under lidt andre forudsætninger naturligvis, men alligevel.

Dansk Folkeparti finder, at der i Schengen-aftalen er grundlovsproblemer, og at de ikke bare kan affærdiges, men skal tages seriøst. Vi mener, at dele af samarbejdet klart har karakter af suverænitetsafgivelse, som nødvendiggør iagttagelse af grundlovens § 20.

Vi håber også, at den høring, som vil komme, også vil belyse den her problematik, for når vi f.eks. taler om det her med, at fremmed politi skal kunne operere på dansk grund, så er der ikke for os tvivl om, at der er tale om afgivelse af suverænitet. Spørgsmålet er, om man er tilhænger af det eller modstander af det; det er en holdning, man kan have. Men det, vi burde være enige om, er de procedurer, som er nødvendige, når man skal tage hensyn til grundlovens § 20, når man skal tage hensyn til, at der er tale om suverænitetsafgivelse i samarbejdet.

Derfor vil vi senere foreslå, at man laver en folkeafstemning omkring dansk tilslutning til Schengensamarbejdet. Det vil vi gøre, og vi håber at få tilslutning til det, også selv om der måtte være et flertal i Folketinget, som ikke mener, det er nødvendigt at iagttage grundlovsproblematikken, men som så i det mindste vil støtte et forslag om en folkeafstemning under henvisning til ganske almindelig anstændighed i det parlamentariske arbejde, nemlig at et så vitalt spørgsmål for Danmarks fremtid skal træffes af befolkningen og ikke af politikerne alene.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Kristian Thulesen Dahl omtalte flere gange i sit indlæg den høring, som Europaudvalget i samarbejde med Retsudvalget, håber jeg da, efter nytår skal holde om Schengenaf-talen, om de åbne grænser, og det har vi tidligere diskutert her i debatten i dag. Jeg kunne høre på hr. Kristian Thulesen Dahl, at hans formål med denne høring, som han selv har taget initiativ til, var at få den skepsis, han selv nærer, udbredt til andre politikere.

Så jeg vil gerne spørge hr. Thulesen Dahl: Kunne det tænkes, at høringen på nogen måde fik indflydelse på hr. Thulesen Dahls holdning, sådan at han måske fik bortvejret noget af sin skepsis? Eller er det sådan, at facit er givet på forhånd: Hr. Thulesen Dahl er imod – høring eller ej. Og høringen er kun igangsat og initieret for at skabe hr. Kristian Thulesen Dahl en platform.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare spørge hr. Thulesen Dahl, om det ikke er korrekt opfattet, at når vi ønsker den høring, som også Enhedslisten kraftigt har ønsket og gerne havde set havde fundet sted, inden regeringen tager ned og underskriver, er det for til bunds at få gennemanalyseret en række af de problemer, der ligger, og som har været gennearbejdet noget i den her debat i dag. Men hvor vi f.eks. savner at få offentliggjort de dokumenter, der ligger til grund, således at vi på den måde kan bruge høringen til også at komme til bunds i grundlovsproblemet, og så vi kan bruge høringen til, at der bliver den mulighed for, at også pressen kommer til stede og kan formidle de problemstillinger til befolkningen, som bliver fejlet ind under gulvtæppet i dag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne klart sige til fru Elisabeth Arnold, at jeg ikke kan forestille mig, at der kan komme noget frem på den høring næste år, som vil kunne få Dansk Folkeparti til at tilslutte sig Schengenaf-talen.

Men jeg håber meget, at der under høringen vil komme ting frem, som kan afklare nogle ting, som kan skabe større klarhed over nogle ting; over det, som hr. Keld Albrechtsen nævner, som jeg kan svare fuldt ud ja til omkring f.eks. grundlovsproblematikken og spørgsmålet om, hvad der er offentligt tilgængeligt, hvad der ikke er osv., og at vi i det hele taget kan få bredt debatten ud også til en bredere offentlighed end alene til Folketingets medlemmer. Det håber jeg kan blive resultatet af høringen.

Men skulle vi dertil også kunne lægge, at både fru Elisabeth Arnold med sit udgangspunkt og Kristian Thulesen Dahl med sit udgangspunkt er blevet klogere i det hele taget, vil vi tage det med. Det vil vi bestemt ikke afvise.

Men jeg kunne jo omvendt stille spørgsmålet til fru Elisabeth Arnold: Kan fru Elisabeth Arnold have den tanke, at f.eks. politimyndighederne vil kunne komme med til denne her høring og præsentere forhold for fru Elisabeth Arnold, der vil kunne få fru Elisabeth Arnold og Det Radikale Venstre til at stemme nej til dansk medlemskab af Schengenaf-talen?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg konstaterer svaret fra hr. Kristian Thulesen Dahl og tager det til efterretning. Det var interessant at høre, at uanset om hr. Kristian Thulesen Dahl kan blive klogere eller ej, så er facit stadig væk givet: at han stemmer nej til Schengenaftalen.

Så vil jeg godt lige sige til både hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Keld Albrechtsen – nu taler jeg meget om den høring og om at inddrage offentligheden i, hvad der foregår ved Schengenaftalen – at det, der bliver sagt fra denne talerstol, er fuldstændig offentligt. Hvert ord og hver sætning, vi siger, når ud både på skrift og i mikrofon rundt omkring i landet. Der er intet hemmeligt. Det, der foregår her fra Folketingets talerstol, er fuldt offentligt. Hvad ønsker man mere?

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er simpelt hen for nemt. Nu har fru Elisabeth Arnold over for to ordførere her fra talerstolen udbedt sig konkret svar på, om de vil kunne ændre holdning som følge af oplysninger, der kommer frem på en høring om Schengenaftalen.

Nu har jeg så tilladt mig én gang at spørge fru Elisabeth Arnold, om fru Elisabeth Arnold kunne forestille sig, at der kommer ting frem på høringen, som kunne få fru Elisabeth Arnold til at skifte holdning og stemme nej til aftalen. Det synes jeg stadig væk er interessant.

Og jeg synes, det er fantastisk, at den radikale ordfører vil stille så konkret et spørgsmål til andre ordførere uden at ville svare på det selv.

Elisabeth Arnold (RV):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl: Det er jo ikke mig, der har bedt om den høring. Hr. Kristian Thulesen Dahl har ligget på sine grædende knæ og bedt Europaudvalget om at skaffe sig den høring, for han ville så gerne blive klogere. Og så spørger jeg mig selv: Hvorfor ville han blive klogere? For at han stadig væk kan blive ved med at stemme nej? Ja, det er åbenbart det, der er problemet.

Otto Steenholdt (V):

Redegørelsens afsnit om Færøerne og Grønland maner ikke mine bekymringer i jorden. Bare det at læse de to hovedelementer i Schengensamarbejdet skaber for mig tvivl for de nordatlantiske øer.

Den frie personlige bevægelighed, hvorefter der ikke må føres politimæssig kontrol med personer, der passerer grænser mellem EU-medlemslande og ikke-EU-medlemslande, giver uden tvivl Grønlands politimester tryghed, idet han ikke behøver at anmode justitsministeren om mere personale eller flere penge på grund af større kontrolarbejde.

Bare det første hovedelement vækker uro hos den grønlandske befolkning. Vi har allerede i disse år erfaringer med udlændinge, som prøver på at komme til Grønland uden opholdstilladelse. Takket været kontrollen sendes de hver gang tilbage til Danmark. Den kommende aftale kræver uden tvivl mere kontrol ved Grønlands indfaldsveje udefra, det vil sige fra det nordamerikanske kontinent og Europa.

Det andet hovedelement, styrkelsen af indsatsen mod international kriminalitet og illegal indvandring, kræver efter vores mening mere kontrol. Regeringen må også have den opfattelse, at verden og Europa er blevet mindre også for de kriminelle. Vores bange anelser om fri personlig bevægelighed kan forstås i lyset af, at vi i Grønland kun er få mennesker i et stort land i forhold til de mange mennesker i de forholdsvis små lande i Europa.

Der er ingen tvivl om, at der kommer økonomiske konsekvenser i det grønlandske politivæsen. Derfor må justitsministeren regne med, at en del af de penge, som skal etableres af Schengen-informationsystemet, de 25-30 mio. kr., også må tilfalde Grønlands politimyndighed. Øget indsats kan ikke være gratis.

Jeg undrer mig over, hvorfor Grønland ikke kan få en samarbejdsaftale på samme måde som de to ikke-EU-lande, som befinder sig i Nordatlanten, Norge og Island. Grønland vil kun kunne stå stærkere, hvis vi står sammen med Island og Norge.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Jeg sendte den 19. november til Folketinget den skriftlige redegørelse vedrørende Schengensamarbejdet. Det oplyses i redegørelsen, at det er hensigten, at aftalen om de nordiske landes deltagelse i Schengensamarbejdet skal undertegnes den 19. december på et møde i Luxembourg, formentlig i byen Schengen.

Debatten her i dag viser mig, at der er bred tilslutning til, at regeringen kan undertegne aftalen. Dermed er vejen banet for, at vi kan opfylde den fælles målsætning, som de fem nordiske landes statsministre opstillede på et møde

i Island i begyndelsen af 1995. Dengang udtalte de nordiske regeringsledere, at der ikke bør skabes nye grænsedragninger mellem de nordiske lande eller mellem Norden og det øvrige Europa.

Videre hed det, at dette mål bør nås ved de nordiske landes medvirken i Schengensamarbejdet. Denne forudsætning er nu opfyldt, som bl.a. fru Dorte Bennedsen har omtalt, af Schengenlandene, og der lægges op til, at alle fem nordiske lande kan blive deltagere i Schengensamarbejdet.

Grundlæggende er der altså kort sagt tale om, at vi sammenkobler to rejsefrihedsområder, nemlig den nordiske pasunion og Schengenområdet. Det bliver derfor nemmere for nordiske statsborgere og herboende udlændinge at rejse i Europa.

Det er i øvrigt også sådan, kan jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at man godt kan samarbejde om de her regler, også selv om nogle af dem overføres til søjle 3 fra Schengensamarbejdet. Så kan Norge og Island deltage på samme måde med samme aftale, som der er tale om, så længe det ligger i Schengenregi.

Der er ingen, der kan sige, hvad fremtiden vil bringe om 10 eller 20 år, men det er vigtigt for os at fastholde, at det er de frie rejser i de to områder, vi går efter, og at fastholde, at det også skal være sådan i Norden. Den frie personbevægelighed er et gode for alle, der rejser, det være sig vognmænd, erhvervsfolk eller turister; den over 40 år gamle nordiske pasunion er det bedste eksempel herpå.

Samtidig er det klart, at der kan være nogle, der er interesseret i at misbruge rejsefriheden. Derfor har der ved siden af den nordiske pasunion i mange år været et meget tæt samarbejde mellem de nordiske lande om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og illegal indvandring bl.a. for at modvirke et sådant misbrug.

På samme måde består Schengensamarbejdet ud over den frie personbevægelighed af et samarbejde om en fælles indsats mod international kriminalitet såsom narkotikakriminalitet og menneskesmugling. Schengenlandene er altså fuldt ud opmærksomme på, at et sådant samarbejde er nødvendigt for at kompensere for de negative bivirkninger af den frie personbevægelighed.

Jeg skal ikke gå i detaljer med selve konventionens indhold i dag, men henvise til den skriftlige redegørelse, som jeg har udsendt, samt

til det omfattende materiale, der er sendt til udvalget. Udvalget har fået alle dokumenterne, og ordførerne har også fået alle de dokumenter, der er stemplet fortroligt i øvrigt.

Jeg vil dog gerne nævne nogle enkelte spørgsmål. Færøerne og Grønland, som hr. Otto Steenholdt var inde på, er ikke omfattet af den danske tiltrædelsesaftale, allerede fordi disse to dele af rigsfællesskabet ikke er medlemmer af EU. I den forbindelse har det for regeringen og også for lands- og hjemmestyremyndighederne været helt afgørende at sikre, at Færøerne og Grønland også fremover kan deltage i den rejsefrihedsordning, der er etableret inden for rammerne af den nordiske pasunion. Dette er opfyldt med en udtrykkelig bestemmelse i tiltrædelsesaftalen. Der skal altså ikke indføres nye kontrolforanstaltninger af rejsende mellem på den ene side Færøerne og Grønland og på den anden side de øvrige nordiske statsborgere.

Udvikler det sig sådan, at der skal udføres mere kontrol på Grønland, skal der selvfølgelig også foretages en vurdering af politiets ressourcer på Grønland i den anledning. Lad mig så i øvrigt sige, at Grønland ikke er medlem af den nordiske paskontroloverenskomst – jeg ved ikke af hvilken grund – men det, vi har lavet nu, sikrer i hvert fald den fulde rejsefrihed for færinger og grønlandere.

Spørgsmålet om tysk politis mulighed for uden forudgående tilladelse at overskride grænserne til Danmark med henblik på at fortsætte observation eller forfølgelse af en formodet forbryder har været oppe i debatten. Regeringen har lagt vægt på, at tysk politi ikke får adgang til at foretage anholdelser, ransagning eller lignende ting på dansk grund. Det vil derfor i den erklæring, som Danmark skal afgive til artikel 41 i Schengenkonventionen, blive slået fast, at tysk politi ikke får nogen beføjelser til at foretage anholdelser m.v. på dansk grund – hverken med eller uden tøj, som jeg kunne forstå, diskussionen var om. Derimod kan der opstå konkrete nødværgesituationer.

Regeringen agter endvidere i sin erklæring over for Tyskland at opstille den begrænsning, at tysk politi ikke uden forudgående tilladelse kan fortsætte en forfølgelse længere end 25 km fra landegrænsen. Det er rigtigt, at vi har talt om, at der skulle være en tidsangivelse, som fru Anne Baastrup var inde på, ½ time, 15 km, 10 km, eller hvad der har været nævnt. Det, vi er endt med at foreslå, er 25 km. En periode, ½ time eller 15 minutter, ville være vanskelig at admi-

nistrere, for hvornår kørte man rent faktisk over grænsen? Det kan være vanskeligt at kontrollere.

De 25 km er fastsat bl.a. ud fra, at der skal være tid til at nå at lave sammenkoblingen mellem det forfølgende politi og det politi, der skal overtage. Hertil kommer, at det i praksis kun undtagelsesvis vil blive relevant at benytte Schengenkonventionens regler om grænseoverskridelse uden forudgående tilladelse. Udgangspunktet er jo nemlig, at tysk politi har pligt til og normalt vil have mulighed for at kontakte dansk politi på den anden side af grænsen, således at dansk politi kan være parat til at overtage observationen eller forfølgelsen, såfremt den fortsætter ind på dansk grund. Det er så også tilfældet den omvendte vej.

Til dels i sammenhæng hermed vil jeg også nævne, at den rutinemæssige permanente personkontrols bortfald på de såkaldt indre grænser ikke betyder, at der skal skæres drastisk ned i den faste politimæssige tilstedeværelse i Sønderjylland og på Lolland-Falster, som fru Birthe Rønn Hornbech spurgte om. Der vil også fremover i disse områder være en række særlige grænserelaterede politiopgaver, herunder ikke mindst en målrettet patuljering og kontrol i disse områder.

Grænsekontrollens bortfald, dvs. bortfaldet af den kontrol, der udelukkende sker som følge af grænsepassage, berører således ikke politiets muligheder for overalt i landet, herunder i de grænsenære områder, at udføre bl.a. identitetskontrol og ransagning af mistænkte personers køretøjer i overensstemmelse med retsplejelovgivningens regler.

Jeg vil i øvrigt sige, at nu har det været nævnt, at politiet siger sådan og sådan, ja, der er enkelte politifolk, der siger sådan og sådan. Rigspolitiet er af den opfattelse, at den ordening, vi laver her, er fuldt så god som den grænsekontrol, der foregår efter den gammeldags metode.

Lad mig endelig knytte et par bemærkninger til den videre procedure. Efter undertegnelsen af aftalerne med de nordiske lande i næste uge vil disse aftaler naturligvis skulle ratificeres. I den forbindelse vil regeringen i 1997 fremlægge de nødvendige lovforslag her i Folketinget. Der er redegjort for det i det materiale, der er sendt til Folketinget samt til Retsudvalget og Europaudvalget. Herudover vil der være en række praktiske og administrative forberedelser. Jeg har ved flere lejligheder udtalt, at regeringens mål er at kunne afslutte disse forberedelser

inden årsskiftet 1998-99. De øvrige nordiske lande har samme målsætning. Om de nordiske lande på den baggrund vil kunne indtræde som praktiske deltagere i Schengenarbejdet på dette tidspunkt, vil så afhænge af, om de nuværende Schengenlande for deres vedkommende har tilendebragt deres forberedelser til at optage de nordiske lande, herunder forberedelserne til at koble de nordiske lande til Schengeninformationssystemet. Må jeg i øvrigt gøre den bemærkning, at Schengeninformationssystemet kun får informationer, der er fuldt ud registrerede på den måde, vi registrerer registre i Danmark, og derudover er der tilknyttet en særlig kontrol-enhed, som laves i samarbejde med landene.

Så har der også været rejst spørgsmål om forholdet til Edinburgh-Afgørelsen. Nogle har ment, at det her var i modstrid med Edinburgh-Afgørelsen. Med hensyn til grundloven vil jeg komme ind på det under forespørgselsdebatten, hvis man ikke ønsker det her, for det spørgsmål er jo rejst under forespørgselsdebatten.

Med hensyn til Edinburgh-Afgørelsen vil jeg gerne sige, at Schengensamarbejdet som bekendt ikke er en del af EU og derfor ikke berøres af Edinburgh-Afgørelsen. Alligevel kan der være anledning til at understrege, at rammerne for deltagelse i Schengensamarbejdet er i god harmoni med Edinburgh-Afgørelsens omtale af det politimæssige samarbejde. Det hedder jo nemlig i Edinburgh-Afgørelsen, at Danmark vil deltage fuldt ud i samarbejdet om retlige og indre anliggender, der hviler på et mellemstatsligt grundlag. Det er som sagt det, Schengensamarbejdet gør.

Og det får mig til at sige, at det egentligt er underligt, at partier, der normalt er meget optaget af internationalt samarbejde, og det er venstrefløjspartierne – man kan bedre forstå, at højrefløjspartier er imod det her, men venstrefløjspartier plejer at være for internationalt samarbejde – er imod det her. Her er der tale om et internationalt samarbejde, der er mellemstatsligt uden afgivelse af suverænitet, et samarbejde, der består af alle de nordiske lande og nogle EU-lande, og så går venstrefløjen alligevel imod. Kan man overhovedet forestille sig, at venstrefløjen kunne deltage i internationalt samarbejde, når man går imod et samarbejde, der bygger på det her grundlag?

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Justitsministeren gav udtryk for, at rigspolitiet havde sagt o.k. for Schengen-samarbejdet, og det kan da meget vel være, at rigspolitiets rejsehold har sagt, at det er helt fint det her.

Men sagen er, at grænsepolitiet ved den dansk-tyske grænse faktisk har sagt, at det kan give store problemer, hvis man ophæver kontrollen ved den dansk-tyske grænse med den illegale indvandring. Man kom netop med alle de tal om, hvor mange man rent faktisk nåede at fange på grænsen. Også hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på, hvor mange det er, man allerede får fanget her, og derfor er rejseholdets accept af Schengenaftalen på det punkt måske ikke helt så interessant, som grænsepolitikens egne tal og oplysninger har været.

Det andet punkt er, at ministeren siger, at Schengenaftalen er en glimrende ting, og at den uden problemer kan føjes ind i Maastricht-Traktaten under søjle 3-arbejdet. Dermed har ministeren også sagt – og det sagde han klart og tydeligt – at Schengenaftalen er et mellemstatsligt samarbejde mellem de nordiske lande og en del af EU-landene. Det er altså ikke en del af Maastricht-Traktaten, det er et mellemstatsligt samarbejde, og mit spørgsmål til ministeren var før: Kan ministeren garantere for, at det ikke kommer ind i EU, i særdeleshed efter det udspil, der kom fra de franske og tyske statsledere i nat?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

For det første: Jeg forstod justitsministeren således, at han ikke mener, at Schengensamarbejdet og konventionen rent faktisk er forbundne kar med EU-konstruktionen. Men jeg læser selv artiklerne i slutningen af konventionen således, at hvis man ændrer De Europæiske Fællesskabers grundlag, hænger det sammen med Schengenkonventionens forpligtelser, og derfor spurgte jeg ministeren, om det ikke var en god idé at gøre Schengensamarbejdslandene opmærksomme på, at vi fra dansk side havde en undtagelse på det retlige område.

Så undrede ministeren sig over, at man fra venstrefløjens side har problemer med at tilslutte sig Schengensamarbejdet ud fra den filosofi, at det er et internationalt samarbejde. Her vil jeg bare henvise til den debat, som bl.a. jeg selv rejste i oktober måned, hvor jeg netop præciserede meget klart, at det, der ligger i Schengensamar-

bejdet – ud over det kontrolsamfund, vi kan se frem til at få – giver frygt for at få skabt et Fort Europa og frygt for at få f.eks. de visumregler, som jeg godt ved, at ministeren mener, SF selv er ansvarlig for. Men de minimumsvisumregler, vi har fået gennemført, viser jo, hvad det er for et mål, Schengensamarbejdet rent faktisk vil føre frem til, og det er dér, vi fra venstrefløjens side har problemer.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Justitsministeren må have set på det forkerte stykke papir, for i sin besvarelse til mig glemte han spørgsmålet om illegale indvandrere, der blev taget ved grænserne.

Jeg kom med et eksempel i mit ordførerindlæg fra Nakskov Politikreds, hvor jeg har fået oplyst, at der bare i 1995 var 2.000 personer, som forsøgte at komme illegalt over grænsen, men blev afvist, fordi der var personkontrol, og at man i Nakskov Politikreds forventer det samme antal i 1996. Jeg spurgte, om ministeren kunne bekræfte de tal, og om ministeren kunne give en vurdering af, hvordan situationen var andre steder i landet. Jeg synes faktisk, det er vigtigt, når vi skal vurdere, hvad konsekvensen vil blive af en ophævelse af personkontrollen ved grænserne, og det tjener også til at belyse, hvad det egentlig er for en baglandskontrol, der skal sættes i stedet, hvis der bare skal opsnappes tilnærmelsesvis det samme antal indvandrere, som eksemplet i Nakskov Politikreds viser.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil først gerne spørge ministeren, om ministeren er bekendt med indholdet af det irske formandskabs udspil på regeringskonferencen, og hvilke konkrete konsekvenser det vil få, hvis slutresultatet bliver som foreslået af det irske formandskab.

Vi er naturligvis alle sammen opmærksomme på, at det bliver mere vidtgående, end irlenerne har foreslået. Men derfor er det alligevel interessant, fordi Frankrig og Tyskland ønsker noget langt mere vidtgående, og derfor er det også interessant at se, at irlenerne rent faktisk i konkret artikelform har stillet forslag om, at områderne i Schengenaftalen – og det er ikke engang langt ude i fremtiden, men så snart Maastricht-2-Traktaten er trådt i kraft – flyttes direkte over i EU på en sådan måde, at Europa-Kommissionen får ret til at stille forslagene, og EF-Domstolen kobles på som den instans, der skal tage stil-

ling til det, man kalder præjudicielle afgørelser, i f.eks. asylsager. Det er meget vidtgående ting, men altså ikke så vidtgående som det, der bliver det endelige resultat af regeringskonferencen.

Jeg vil godt spørge, om regeringen seriøst har tænkt sig at forholde sig til det problem, at et helt massivt flertal på regeringskonferencen har som betingelse, at sådan skal det være. Frankrig og Tyskland har som deres betingelse, at sådan skal det være, og det efterfølgende hollandske formandskab har også som betingelse, at sådan skal det være. Befinder regeringen sig i en eller anden strudseposition, hvor den tænker, at nu underskriver den først Schengenaftalen, og så ser den på alle de problemer bagefter? Jeg har på fornemmelsen, at det er det, der er ved at ske, men jeg håber, at hvis man ikke vil svare på det i dag, kan det blive tilbundsående drøftet på den høring, vi skal have.

Jeg kunne høre på ministerens svar vedrørende Færøerne og Grønland, at disse to lande har de samme problemer, som Norge kommer i. Det kan blive sådan, at når Schengen flyttes over i EU, ryger Grønland ud af det danske rigsfællesskab på det område. Det kan faktisk godt blive konsekvensen, og jeg synes ærlig talt, det er temmelig alvorligt, hvis det er rigtigt. Men det kan jo være, regeringen vil opstille en garanti og sige, at man vil nedlægge veto over for gennemførelsen af en Maastricht 2-Traktat, der får den konsekvens.

Jeg spurgte fru Dorte Bennedsen tidligere under debatten, om man ville nedlægge veto mod en Maastricht 2-Traktat, der havde en sådan konsekvens for Norge, og det ville man ikke. Men vil man gøre det for dog at bevare rigsfællesskabet? Svaret kommer sandsynligvis til at blafre i vinden, men vi vil blive ved med at stille spørgsmålet helt frem til ratifikationen.

Så vil jeg i øvrigt spørge, hvad der i praksis kommer til at ske ved den canadisk-grønlandsk grænse, som jo bliver den ydre grænse for Schengensamarbejdet i kraft af den aftale, der er med Grønland og Danmark, indtil samarbejdet bliver overflyttet til EU. Hvilke udgifter bliver der i forbindelse med den skærpede kontrol af den ydre grænse til Canada?

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Til fru Annette Just: De danske forbehold vedrørende Edinburgh-Afgørelsen står jo ved magt under regeringskonferencen, og Danmark må selv engang tage stilling til, om man ønsker at tage det problem op. Det er Danmark selv, der

bestemmer, hvornår man vil tage problemet op. Det er ikke et problem i den relation, og det gjorde jeg lidt ud af før. Vi har udtrykkelig sagt i Edinburgh, at Danmark er meget interesseret i og fuldt ud vil deltage i alt mellemstatsligt samarbejde på det indre og det retlige område. Her har vi et mellemstatsligt samarbejde på netop dette område, så det er i fuld overensstemmelse og i god harmoni med Edinburgh-Afgørelsen at gå ind i Schengen uden de store kvababelser.

I øvrigt vil det også være sådan, at vi vil kunne samarbejde med Island og Norge, også selv om nogle af de ting, der ligger i Schengen i dag, kommer ovre i tredje søjle. Det er fortsat et mellemstatsligt samarbejde, og det er fortsat sådan, at hver gang der skal ske noget og flyttes noget og vedtages, hvilke regler der skal køres efter, skal det vedtages i enstemmighed. Det vil altså sige, at Finland, Sverige og Danmark skal være enige, og hvis det skal vedtages i Schengen, skal Norge og Island være enige på forhånd, inden vi andre erklærer vores enighed. Alle lande, der deltager i samarbejdet, skal være enige om det, der bliver gennemført, så der er altså ikke de problemer, fru Annette Just peger på.

Jeg vil også gerne sige her fra talerstolen, at jeg er glad for og taknemlig over, at de Schengenlande, vi samarbejder med, har villet tage hensyn til den nordiske paskontroloverenskomst. I hvert fald én af grundene til det er, at de siger: I har bl.a. været inspiratorerne til det, vi gerne vil lave nu. Vi vil gerne lave et område med frie rejsemuligheder mellem vore lande. Det har I haft i 40 år, og det ville være noget underligt noget, hvis vi skulle slå jeres system i stykker, fordi vi gerne vil have noget lignende. Skulle vi ikke slå dem sammen?

Derfor har de taget hensyn til os, selv om der står i den grundlæggende Schengenaf-tale, at man skal være medlem af EU for at være med i Schengen. Her har man fundet en måde, som kan sikre fuld deltagelse fra Islands og Norges side i det praktiske samarbejde, regelfastsættelsen osv., og det har været tilfredsstillende for de andre nordiske lande.

Hermed har jeg vist også svaret fru Anne Bastrup med hensyn til undtagelserne på det retlige område. Undtagelserne på det retlige område gik faktisk på, at vi ikke ville afgive suveræniteten, men ellers være med for fuldt tryk, for at sige det lidt forenklet. Det er også det, vi nu gør med Schengen. Vi lever op til, at på det mellemstatslige område vil vi gerne bekæmpe kriminalitet, og derfor kan vi gå ind i arbejdet.

Det er i fuld harmoni med Edinburgh-Afgørelsen.

Med hensyn til visum og hvilke lande der skal søges visum fra, er det rigtigt, som fru Anne Bastrup siger, at SF inden afstemningen den 18. maj 1993 var med til at anbefale, at de regler skal afgøres i søjle 1 i Maastricht-Traktaten og altså ikke i Schengen. Det har SF altså selv været med til.

Med hensyn til den illegale indvandring kan jeg sige, at det er Udlændingestyrelsens vurdering, at problemet ikke bliver væsentlig større eller anderledes, end det har været hidtil, og at vi her i Danmark ikke vil se det i større udstrækning. Jeg kender ikke tallene for de enkelte politikredse – det må man undskylde, men der er jo over 50 – men det er altså vurderingen. Vi har jo den målrettede observation i de områder, hvor der måske ville komme et problem, men det forventes altså ikke, at det vil ske.

Jeg skal ikke forholde mig til det irske formandskabs udspil her og heller ikke sige, hvad det betyder. Det kender jeg det slet ikke godt nok til, og jeg ved heller ikke, om det vil få de konsekvenser, hr. Keld Albrechtsen mener. Jeg har sagt, at der er et mellemstatsligt samarbejde her i Schengen, og de regler, der vedtages, skal vedtages med enstemmighed i en forsamling, hvor man først spørger Island og Norge: Hvad mener I? Kan I gå med til det og det? Dernæst spørger man de andre lande, og Finland, Sverige og Danmark er med hele tiden i de afgørelser, der træffes i enstemmighed, så vi skal nok være opmærksomme på den nordiske dimension i problemet, det kan man være helt sikker på. Det er derfor, vi har brugt 2 år på at forhandle en løsning igennem, der kunne være tilfredsstillende for det nordiske samarbejde, og jeg er glad for, at det er lykkedes.

Med hensyn til Grønland og den canadiske grænse tror jeg, jeg har sagt til hr. Otto Steenholdt, at giver det spørgsmål anledning til særlige problemer, vil vi tage det op. Det er det danske politi, der står for kontrollen deroppe, og det er over budgettet for det danske politi, arbejdet bliver finansieret. Men hvis der bliver problemer, vil de blive løst på en tilfredsstillende måde – også for grønlænderne – så rigsfællesskabet stadig kan være fuldt intakt.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke ministeren for forsøget på at svare. Det må siges kun at være et

forsøg, for jeg har bedt flere gange om at få en garanti for, at regeringen vil sikre, at det samarbejde, der ligger i Schengen, og som vi diskuterer nu, ikke går over til at blive et EU-samarbejde.

Nu vil jeg nøjes med bare at bede ministeren udtale efter bedste evne, om han mener, det vil gå over til at blive et EU-samarbejde. Det skal ses i sammenhæng med, at ministeren gang på gang på gang siger, at Schengensamarbejdet er et mellemstatsligt samarbejde, som ligger uden for EU – det gør det jo også på nuværende tidspunkt, bl.a. er Norge og Island med – og at der skal enstemmighed til, hvis der er noget som helst, der skal ændres.

Så siger ministeren også, at det trods alt er Sverige, Finland og Danmark, der skal garantere, at Norge og Island bliver hørt. Ergo har de ikke stemmeret, og så spørger jeg: Hvordan i alverdens riger og lande vil ministeren sammenholde det med, at Schengen er et mellemstatsligt samarbejde? Vi ved, at under den regeringskonference, som foregår i disse dage, og hvor der skal træffes beslutninger, ligger der forslag fra både det irske formandskab og fra Frankrig og Tyskland om at flytte det over i EU, og det irske formandskab taler om søjle 3, og det fransk-tyske forslag taler om søjle 1, og så er det godt nok tværet grundigt rundt, og så har vi jo på den måde smidt Island og Norge ud. Det kan jo være, de kan få lov til at være med som observatører.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er stærkt utilfredsstillende, at vi har en justitsminister, der vil undertegne Schengenaf-talen den 19. december uden at have gennemanalyseret, hvad det irske traktatudkast vil få af konsekvenser for det, man gør. Men vi må konstatere, at det er den – vil jeg nok sige – noget lemfældige position, som regeringen har.

Så vil jeg stille et spørgsmål, som jeg stillede tidligere i debatten, men som jeg ikke hørte noget svar på, og det er, om vi kan få offentliggjort det her dokumentmateriale, den hemmelige del af Schengenaf-talen. Den er jo faktisk ganske stor.

Jeg vil godt spørge ministeren, om han har nogen som helst konkret grund til, at f.eks. det afsnit, der vedrører de hemmelige tjenester, samarbejdet mellem efterretningstjenesterne, skal hemmeligholdes for befolkningen og ikke kan indgå i den folketingsdebat, hvor ratifika-

tionen skal forelægges, hvis det er sådan, at man kører det her til ende. Det kunne jeg godt tænke mig at få svar på.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forventede naturligvis ikke, at justitsministeren var i stand til i sin besvarelse af mit spørgsmål at fortælle, hvor stort antallet af illegale immigranter, der var pågrebet, var for de enkelte politikredse. Men jeg må nok sige, at jeg forventede et lidt anderledes svar end det, der kom, men nu må jeg så prøve igen. Det, vi fik at vide nu her, var, at man ikke forventer, at de problemer, der p.t. er omkring indvandrere, som illegalt forsøger at komme til Danmark og bliver pågrebet, bliver større fremover, end det er i dag. Det er fair nok.

Men så må jeg spørge: Betyder det, at man ikke forventer, at flere vil søge ind i Danmark end i dag, på trods af at personkontrollen fjernes? Eller betyder det, at man forventer, at baglandskontrollen, som jo skal etableres, når personkontrollen forsvinder, vil kunne opfange det nuværende – som jeg mener – meget høje antal, som vi eksempelvis kan se af tallet fra Nakskov Politikreds?

For i én af de størrelser i justitsministerens besvarelse må der jo enten være tale om, at man forventer, at der ikke er flere, der vil søge til Danmark, og at det så altså er f.eks. de 2.000 i Nakskov Politikreds, der vil komme illegalt til Danmark, som vi får pågrebet i dag, men som vi så ikke får pågrebet, eller også at man forventer, at baglandskontrollen bliver så skrap, at den alene vil kunne opfange det nuværende meget høje antal.

Jeg kunne godt tænke mig, at justitsministeren kunne give et indblik i, hvilken af de to modeller der vil være den rigtige.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

For det første fastholder jeg – og jeg tror, justitsministeren har fortolket det forkert – at vi indgår i et mellemstatsligt samarbejde nu. Søjle 3 er et mellemstatsligt samarbejde, og derfor anbefaler vi fra SF's side, at man i ratifikationsbrevet til de øvrige Schengenlande indsætter, at vi rent faktisk fastholder, at det fortsat skal være et mellemstatsligt samarbejde, for det er forbundne kar, sådan som jeg i hvert fald læser konventionen.

Så siger justitsministeren, at det er SF's skyld i virkeligheden, at visumreglerne er overgået til kvalificerede flertalsafgørelser. Det er fuldstændig rigtigt, at det lå i en del af den aftale, vi indgik, men jeg tror ikke, at der er nogen af de partier, der står bag det nationale kompromis, der i deres vildeste fantasi havde forestillet sig, at der skulle være minimumsregler på alle områder.

Da vil jeg så også godt fortælle justitsministeren, at det jo rent faktisk er sådan, at indenrigsministeren har indgået de her aftaler omkring visumregler, uden at hun på noget tidspunkt har fået et egentligt mandat i Europaudvalget, fordi, sådan som jeg har forstået det, er det regeringens prærogativ selv at fastlægge, hvilke visumregler der skal gælde, og derfor vil jeg fastholde, det er et problem, at man opbygger et sådant Fort Europa med så stramme visumregler.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Til fru Annette Just: Jeg ved ikke, om jeg kan svare på en sådan måde, at det er tilfredsstillende for fru Annette Just, men det afgørende for mig er sådan set også, at de svar, der er givet om Islands og Norges tilknytning i samarbejdsaftalen, er tilfredsstillende for Norge og Island. Det synes jeg er ret afgørende.

Rent faktisk sikrer den juridiske procedure, der bliver tilrettelagt, at de får fuld medbestemmelse om, hvad der kommer til at foregå i det praktiske samarbejde i Schengen, og det synes jeg er det afgørende. Det kan de også få, selv om noget af samarbejdet eventuelt flyttes over som en del af søjle 3, for det er fortsat et mellemstatsligt samarbejde, der bygger på enstemmighed, hvor man kan lave en sådan samarbejdsaftale.

Om de så vil det eller ikke, kan jeg ikke tage stilling til i dag. Det er det, jeg siger. Det må fremtiden jo vise, hvad der opstår af diskussioner og politiske meninger. Men i dag vil det være sådan, at man vil kunne lave det inden for Schengen på fuldt tilfredsstillende måde for dem, og flyttes noget af det over i søjle 3, så ville det også kunne laves fuldt tilfredsstillende med fuld deltagelse for dem ifølge samarbejdsaftalen. Og det synes jeg er det væsentlige.

Jeg synes ikke, det er rimeligt at sige, at en færdigforhandlet tekst, man har arbejdet med i mange år, kan man ikke forholde sig til, fordi der er nogle, der har foreslået noget, som måske bliver til noget om nogle måneder eller om nogle år. Hvad ved jeg.

Vi vil gerne deltage i den nordiske paskontroloverenskomst, vi vil gerne deltage i Schengen. Vi vil gerne slå det sammen. Vi vil samtidig også gerne have et internationalt politisamarbejde, som er helt nødvendigt i en moderne verden, og det er det, hr. Keld Albrechtsen ikke kan forstå, at et politisamarbejde i den moderne verden er nødvendigt også med moderne metoder.

Tænk, nu kan man bruge telefaxer, og man kan bruge edb. Man behøver ikke at skrive breve til hinanden, og det er i og for sig den eneste – havde jeg nær sagt – forandring, der sker i det her, for de oplysninger, de danske myndigheder samler op, er efter de danske regler, som de er i dag, og videregivelsen af de oplysninger, Danmark selv samler op, er efter de danske regler, sådan som de er i dag.

Men derudover så kommer Schengen og siger, at vi laver så i øvrigt et kontrolorgan, der også skal kontrollere det. Men vi har fuld suverænitæt over vore oplysninger, hvordan vi samler op, og hvilke vi synes, der skal samles op, og hvilke der skal videregives. Det har vi fuld suverænitæt over, og derfor er der ikke noget nyt i det.

Når hr. Keld Albrechtsen vil gøre SIRENE til noget mystisk, så er det, fordi SIRENE bruger elektronisk postforsendelse i stedet for gammel-dags postforsendelse. Det er såmænd den eneste forskel, der ligger i det. Og når det går igennem SIRENE og ikke igennem det almindelige SIS-system, er det for at begrænse, hvem der får oplysningerne, fordi det kun er de to lande, der har behov for at få oplysningerne udvekslet, og derfor sker det på den specielle måde og ikke over det lidt bredere system, der går ud til alle de ydre grænsestationer. Så der er faktisk indbygget en sikkerhed i det, som jeg synes, hr. Keld Albrechtsen skulle være glad for.

Personlig har jeg det sådan med de papirer, som hr. Keld Albrechtsen tager frem, at der såmænd ikke er ret mange af dem, jeg synes, der er særlig meget fortroligt i. Men jeg har modtaget dem i fortrolighed fra andre lande, og så har jeg ikke ret til bare at videregive dem. Men alle ordførere og alle partier her i Folketinget har fået et komplet sæt også af de fortrolige papirer under forudsætning af, at man holder dem fortroligt. Men alle Folketingets partier har dem.

Personlig kan jeg ikke se, der er særlig mange argumenter for at holde det fortroligt. Der er ikke noget i det. Men selvfølgelig er der det argument, vil nogle hævde, at skal forbryderen ligefrem kunne sidde og blade i politiets manu-

al og se, hvordan politiet opfører sig, hvis der laves en forbrydelse, er det måske at yde forbryderne en for stor tjeneste. Det aspekt skulle også engang imellem gå ind i hr. Keld Albrechtsens vurderinger af rimeligheden i det. Men der er ingen i Folketinget her, der ikke har fået alle de oplysninger, der kan være tale om.

Til fru Anne Baastrup vil jeg bare sige, at jeg er ked af det, hvis jeg kom til at sige, at det er SF's skyld. Det er bestemt ikke SF's skyld alene. Jeg synes, det er synd for SF, hvis de har fået skyld for et eller andet. Det er jo næsten ikke til at bære. Vi har alle sammen været med til at lave de regler.

Til hr. Thulesen Dahl: Jeg må fastholde den vurdering, at man ikke regner med, at det giver problemer, og jeg kan sige, at det vel er begge dele, der kan være med til at forhindre, at det giver problemer.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er glad for, at ministeren for sit eget vedkommende i og for sig synes, at det her materiale godt kunne offentliggøres. Så må ministeren vel også kunne udvirke, at det kan blive det i Schengensamarbejdet, for jeg synes ikke, det kan være tilfredsstillende, at jeg nu giver én fremstilling af, hvad jeg mener, at det her indebærer bl.a. vedrørende brug af registre, brug af SIRENE-systemet, og så giver ministeren en anden forklaring her fra Folketingets talerstol, og befolkningen er jo faktisk ikke på det grundlag i stand til at tage stilling til, om det er ministeren eller mig, der har ret.

Jeg mener, der er grund til meget stor bekymring for retssikkerheden. Ministeren mener, at det system nærmest er bagatelagtigt. Og det er jo en forskellig læsning, som vi har. Det kan ikke være rigtigt, at den beslutning så skal træffes på det grundlag, at befolkningen ikke selv kan gå det efter i sømmene.

Så derfor vil jeg endnu en gang opfordre til, at regeringen offentliggør det materiale.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg havde ikke tænkt mig at tage ordet igen, men med det svar, justitsministeren gav, bliver jeg nødt til det, for jeg kan forstå af svaret, at justitsministeren mener, at den danske tilslutning til Schengenaf-talen i sig selv kan betyde, at der vil være færre personer, der illegalt forsøger at slippe ind over eksempelvis den dansk-tyske grænse.

Jeg vil gerne spørge: Hvad i alverden har justitsministeren at have det i? Justitsministeren svarede her, at det jo både kunne være det her forhold og så det, at baglandskontrollen ville kunne opfange det nuværende høje antal og være med til at nedbringe antallet af illegale immigranter til Danmark.

Jeg vil gerne konkret spørge: Hvordan i alverden mener justitsministeren, at det, at man afskaffer personkontrol ved eksempelvis den dansk-tyske grænse, vil medføre, at der i fremtiden vil være færre personer, der vil forsøge at slippe ind over den dansk-tyske grænse, end der er i dag? Al logik vil da sige, at det forholder sig stik modsat.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Om der kommer færre eller flere, skal jeg såmænd ikke sige. Det er jeg faktisk ikke engang i stand til at bedømme. Det kan da godt være, at der kommer nogle flere, men det er i hvert fald ikke i et sådant omfang, at det er noget, der vil give os nogen særlige bekymringer bl.a. på grund af de ting, som jeg har sagt, og fordi vi har et samarbejde med de andre lande om, at de skal modtage dem igen. De kan sendes tilbage til de lande, de kommer fra, og det er der aftaler om i vores samarbejde.

Der bliver så også i øvrigt en bedre kontrol ved de ydre grænser, så der måske kommer færre ind generelt i hele området. Det var bl.a. den diskussion, der var med Enhedslisten tidligere i dag.

Så skal jeg såmænd ikke sige andet, end at det godt kan være, der kommer lidt flere, lad mig så sige det. Men det er ikke noget, vi føler vil give os et problem af den dimension, som hr. Thulesen Dahl i hvert fald vil gøre det til. Og hvis der kommer lidt flere, så har vi gode måder at håndtere det på, så det bekymrer mig ikke så meget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Forespørgsel nr. F 28:

Forespørgsel til udenrigsministeren og justitsministeren:

»Hvad kan ministrene oplyse om grundlaget for en eventuel dansk tiltrædelse af Schengen-aftalen?«

Af Keld Albrechtsen (EL) og Søren Søndergaard (EL).

(Forespørgslen anmeldt 21/11 96. Fremme af forespørgslen vedtaget 27/11 96).

Begrundelse

Keld Albrechtsen (EL):

Årsagen til, at vi har bedt om at få en forespørgsel i forlængelse af redegørelsesdebatten, er jo den enkle, at vi ønsker, at Folketinget skal have mulighed for gennem en afstemning om dagsordener at tage stilling til, om det virkelig kan være rigtigt, at den danske regering nu den 19. december undertegner Schengen-aftalen.

Og derfor vil jeg da sige, at tanken med forespørgslen ikke var, at vi skulle gentage debatten, men at Folketinget altså skulle have lejlighed til at træffe en beslutning.

Besvarelse

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Dansk medlemskab af Schengensamarbejdet vil ske inden for traditionelle, mellemstatslige rammer. Der er altså tale om en almindelig folkeretlig aftale.

Jeg kan i den forbindelse henvise til udenrigsministerens besvarelse af 5. december af et spørgsmål fra Europaudvalget. Her er regeringen blevet spurgt, om dansk tiltrædelse af Schengensamarbejdet vil kræve 5/6 flertal i Folketinget, dvs. en procedure efter grundlovens § 20 om suverænitetstildeling.

Som det fremgår af besvarelsen, indebærer Schengenkonventionen ikke nogen form for overførelse af kompetence til mellemfolkelige myndigheder. Allerede af den grund er konventionen ikke omfattet af grundlovens § 20. Denne bestemmelse omfatter som bekendt kun overladelse af beføjelser til mellemfolkelige myndigheder og ikke til fremmede statsmyndigheder.

Det spørgsmål, der herefter kan rejses, er, om Danmark kan tiltræde konventionen efter den almindelige bestemmelse i grundlovens § 19,